

**DALIŞ SPORU YAPAN YERLİ VE YABANCI
TURİSTLERİN KAYGI DÜZEYLERİNİN BAZI
DEĞİŞKENLERLE DEĞERLENDİRİLMESİ**

Yalın AYGÜN

BEDEN EĞİTİMİ ve SPOR ANABİLİM DALI

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Esin GÜLLÜ**

Yüksek Lisans Tezi – 2015

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**DALIŞ SPORU YAPAN YERLİ VE YABANCI TURİSTLERİN KAYGI
DÜZEYLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERLE DEĞERLENDİRİLMESİ**

Yalın AYGÜN

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

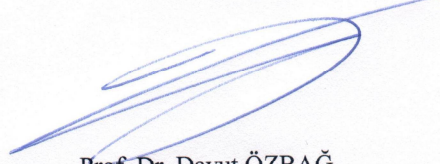
Tez Danışmanı
Doç. Dr. Esin GÜLLÜ

MALATYA
2015

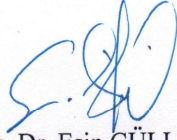
KABUL VE ONAY SAYFASI

İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı çerçevesinde yürütülmüş olan; **Yalın AYGÜN**'ün "**Dalış Sporunu Yapan Yerli ve Yabancı Turistlerin Kaygı Düzeylerinin Bazı Değişkenlerle Değerlendirilmesi**" konulu bu çalışması, aşağıdaki jüri tarafından Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

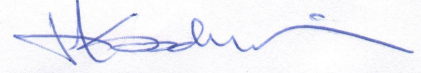
Tez Savunma Tarihi: 16/12/2015

Prof. Dr. Davut ÖZBAĞ
İnönü Üniversitesi
Jüri Başkanı

Doç. Dr. Esin GÜLLÜ
Hitit Üniversitesi
Tez Danışmanı
Üye

Yrd. Doç. Dr. Tamer KARADEMİR
Sütçü İmam Üniversitesi
Üye

ONAY

Bu tez, İnönü Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca yukarıdaki jüri üyeleri tarafından kabul edilmiş ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun .../.../..... tarih ve/..... sayılı Kararıyla da uygun görülmüştür.

Prof. Dr. Yusuf TÜRKÖZ
Enstitü Müdürü

İÇİNDEKİLER

ÖZET	vi
ABSTRACT	vii
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	viii
TABLolar DİZİNİ	ix
1. GİRİŞ	1
2. GENEL BİLGİLER	8
2.1. Turizm	8
2.2. Turist	9
2.3. Küreselleşen Dünyada Turizm	9
2.4. Spor Turizmi	10
2.5. Spor Turizmine İlişkin Farklı Bakış Açılıarı	10
2.6. Spor Turizmine Yeni Bir Bakış	11
2.7. Dalışın Tanımı	11
2.8. Tarih Boyunca Dalış	11
2.9. Dalış Türleri	12
2.9.1. Serbest Dalış (Nefes Tutarak Dalış)	13
2.9.2. Çan Dalışı	13
2.9.3. Kasklı Dalış (Satihtan Destekli Dalış)	13
2.9.4. Tüplü Dalış (Scuba Dalışı)	14
2.10. Su Altı Ortamı ve Dalış	14
2.11. Kaygı (Endişe)	15
2.12. Kaygının Nedenleri	16
2.13. Kaygının Belirtileri ve Türleri	17
2.14. Kaygının Etkileri	17
2.15. Sporda Kaygı Kuramları	18
2.15.1. Ters U Kuramı	18
2.15.2. IZOF (Uyarılmışlığın Optimal İşlev Görme Bölgesi) Kuramı	18
2.15.3. Zıtlık Kuramı	19
2.15.4. Durumluk ve Sürekli Kaygı Kuramı	19
3. MATERYAL VE METOT	20
3.1. Evren ve Örneklem	20
3.2. Araştırmada Kullanılan Veri Toplama Araçları	22
3.3. Verilerin Analizi	23

4. BULGULAR.....	25
5. TARTIŞMA	79
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	83
KAYNAKLAR	86
EKLER	92
EK.1. ÖZGEÇMİŞ	92
EK.2. ETİK KURUL ONAYI	93
EK.3. İZİNLER.....	96
EK.4. KİŞİSEL BİLGİ FORMU.....	97
EK.5. DURUMLUK KAYGI ÖLÇEĞİ	98
EK.6. SÜREKLİ KAYGI ÖLÇEĞİ	99
EK.7. PERSONAL INFORMATION FORM	100
EK.8. THE STATE ANXIETY INVENTORY	101
EK.9. THE TRAIT ANXIETY INVENTORY.....	102

TEŞEKKÜR

Kıymetli katkılarından ve desteklerinden ötürü jüri başkanı Prof. Dr. Davut ÖZBAĞ'a, danışmanım Doç. Dr. Esin GÜLLÜ'ye, jüri üyesi Yrd. Doç. Dr. Tamer KARADEMİR'e, aileme ve arkadaşlarım Arş. Gör. Sümeyra AKKAYA'ya, Arş. Gör. O. Fatih BALANLI'ya, Arş. Gör. Fikret DAĞDEVİREN'e, Mehmet KOZAN'a teşekkür ederim.

ÖZET

Dalış Sporu Yapan Yerli ve Yabancı Turistlerin Kaygı Düzeylerinin Bazı Değişkenlerle Değerlendirilmesi

Amaç: Bu araştırma, ilk kez sportif tüplü dalış yapan yerli ve yabancı (İngiliz) turistlerin durumluk ve sürekli kaygı düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesini amaçlamaktadır.

Materyal ve Metot: Araştırmada nicel araştırma metodu benimsenmiş olup ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. 2014-2015 Yaz sezonunda Muğla ili Fethiye ilçesinde Dalyan Koyu mevkiinde, ilk kez sportif tüplü dalış yapan 65 yerli ve 65 yabancı (İngiliz), toplam 130 turist bu araştırmaya katılmıştır. Araştırmada, ilk kez sportif tüplü dalış yapan yerli ve yabancı turistlerin kişisel değişkenlerine göre durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri incelenmiştir.

Bulgular: Araştırmada, spora ilgi duymayan, dalış ile ilgili belgesel izlemeyen ve sertifikalı dalıcı tanımayan yerli turistlerin durumluk kaygı düzeyleri daha yüksek çıkarken; dalışla ilgili okuma yapmayan yerli turistlerin ise hem durumluk hem de sürekli kaygı düzeyleri daha yüksek çıkmıştır. Öte yandan, 45 yaş ve üstü olan, çocuk sahibi olan ve ekstrem spor yapmayan yabancı turistlerin durumluk kaygı düzeyleri daha yüksek çıkarken; aylık geliri 3001\$'dan az olan yabancı turistlerin ise hem durumluk hem de sürekli kaygı düzeyleri daha yüksek çıkmıştır. Ayrıca, yerli turistlerin durumluk kaygı düzeyleri ile sürekli kaygı düzeyleri arasındaki korelasyon katsayısının $r=0.552$ ve anlamlılık düzeyinin $p=0.00$ olduğu görülmüştür.

Sonuç: Araştırmanın sonuçları doğrultusunda yerli turistlerin durumluk kaygı düzeyini spora ilgi duyma, dalış ile ilgili okuma yapma, dalış ile ilgili belgesel izleme ve sertifikalı dalıcı tanıma, sürekli kaygı düzeyini ise dalış ile ilgili okuma yapma değişkenlerinin etkilediği saptanmıştır. Yabancı turistlerin durumluk kaygı düzeyini yaş, aylık gelir, çocuk sahibi olma ve ekstrem spor yapma, sürekli kaygı düzeyini ise aylık gelir değişkenlerinin etkilediği saptanmıştır. Ayrıca, yerli turistlerin durumluk kaygı puanları ile sürekli kaygı puanları arasında pozitif ve anlamlı bir ilişkinin varlığından söz edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Spor, turizm, dalış, kaygı.

ABSTRACT

Evaluation with Some Variables of Anxiety Levels of Domestic and Foreign Tourists Practicing Diving Sports

Aim: This research seeks to address according to some variants to the issue of state and trait anxiety level of domestic and foreign tourists who did scuba diving for the first time.

Material and Method: In this research, qualitative research method was adopted and relational screening model has been used. 65 foreign (English) and 65 domestic tourists (130 in sum) who did scuba diving for the first time in summer of 2014-2015 in Dalyan Bay of Fethiye, Muğla have participated in this research.

Results: In this research, it was found that domestic tourists who do not go in for any kind of sportive activities, who do not watch any documentaries about diving and who do not know any certified divers came out to have higher state anxiety level; domestic tourists who do not read about diving turned out to have higher state and trait anxiety levels. On the other hand, foreign tourists who above 45 years of age, who has child and who do not any extreme sports came out to have higher state anxiety level; foreign tourists who has monthly income less than 3001\$ turned out to have higher state and trait anxiety levels. Moreover, correlation coefficient and significance level between state and trait anxiety levels of domestic tourists were found to be $r=0.552$ and $p=0.00$.

Conclusion: In the light of the research, while variants such as going in for any kind of sportive activities, watching any documentaries about under water environment and knowing certified divers have been found to affect state anxiety levels of domestic tourists, and variant of reading about diving on their state and trait anxiety levels. On the other hand, variants such as age, having children, and doing extreme sports have been found to affect state anxiety levels of foreign tourists, and their monthly income on their state and trait anxiety levels. Also, there appears to be a positive correlation between trait and state anxiety scores of domestic tourists.

Key Words: Sports, tourism, diving, anxiety.

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

IZOF (Individual Zones of Optimal Functioning): Uyarılmışlığın Optimal İşlev Görme Bölgesi

SCUBA (Self Contained Underwater Breathing Apparatus): Tüplü Dalış Donanımı

SPSS (Statistical Package for the Social Sciences): Sosyal Bilimler İçin İstatistik Paketi

TABLolar DİZİNİ

Tablo No		Sayfa No
Tablo 1.	Araştırmaya Katılan Yerli Turistler İle İlgili Demografik Özellikler	21
Tablo 2.	Araştırmaya Katılan Yabancı Turistler İle İlgili Demografik Özellikler	21
Tablo 3.	Yerli Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	25
Tablo 4.	Yerli Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	25
Tablo 5.	Yerli Turistlerin Cinsiyet Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları	26
Tablo 6.	Yerli Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Yaş Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	26
Tablo 7.	Yerli Turistlerin Yaş Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları	27
Tablo 8.	Yerli Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Vücut Kitle İndeksi Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	27
Tablo 9.	Yerli Turistlerin Vücut Kitle İndeksi Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları	28
Tablo 10.	Yerli Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Eğitim Seviyesi Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	28
Tablo 11.	Yerli Turistlerin Eğitim Seviyesi Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları	29
Tablo 12.	Yerli Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Aylık Gelir Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	29
Tablo 13.	Yerli Turistlerin Aylık Gelir Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları	30
Tablo 14.	Yerli Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Medeni Durum Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	30
Tablo 15.	Yerli Turistlerin Medeni Durum Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları	31
Tablo 16.	Yerli Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Çocuk Sahibi Olma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	31

Tablo 17.	Yerli Turistlerin Çocuk Sahibi Olma Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları	32
Tablo 18.	Yerli Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Spora İlgili Duyma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	32
Tablo 19.	Yerli Turistlerin Spora İlgili Duyma Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz Ölçümler İçin Mann-Whitney U Testi Sonuçları	33
Tablo 20.	Yerli Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Dalış İle İlgili Okuma Yapma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	33
Tablo 21.	Yerli Turistlerin Dalış İle İlgili Okuma Yapma Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları	34
Tablo 22.	Yerli Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Dalış İle İlgili Belgesel İzleme Değişkenine Göre Shapiro-Wilk Testi Sonuçları	34
Tablo 23.	Yerli Turistlerin Dalış İle İlgili Belgesel İzleme Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz Ölçümler İçin Mann-Whitney U Testi Sonuçları	35
Tablo 24.	Yerli Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Sertifikalı Dalıcı Tanıma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	35
Tablo 25.	Yerli Turistlerin Sertifikalı Dalıcı Tanıma Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları	36
Tablo 26.	Yerli Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Ekstrem Spor Yapma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	36
Tablo 27.	Yerli Turistlerin Ekstrem Spor Yapma Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları	37
Tablo 28.	Yerli Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	37
Tablo 29.	Yerli Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	38
Tablo 30.	Yerli Turistlerin Cinsiyet Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları	38
Tablo 31.	Yerli Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Yaş Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	39
Tablo 32.	Tablo 32. Yerli Turistlerin Yaş Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları	39
Tablo 33.	Yerli Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Vücut Kitle İndeksi Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	40

Tablo 34.	Yerli Turistlerin Vücut Kitle İndeksi Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları	40
Tablo 35.	Yerli Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Eğitim Seviyesi Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	41
Tablo 36.	Yerli Turistlerin Eğitim Seviyesi Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren Kruskal-Wallis H Testi Analizi Sonuçları	41
Tablo 37.	Yerli Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Aylık Gelir Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	42
Tablo 38.	Yerli Turistlerin Aylık Gelir Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları	42
Tablo 39.	Yerli Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Medeni Durum Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	43
Tablo 40.	Yerli Turistlerin Medeni Durum Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları	43
Tablo 41.	Yerli Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Çocuk Sahibi Olma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	44
Tablo 42.	Yerli Turistlerin Çocuk Sahibi Olma Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Ölçümler İçin Mann-Whitney U Testi Sonuçları	44
Tablo 43.	Yerli Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Spora İlgili Duyma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	45
Tablo 44.	Yerli Turistlerin Spora İlgili Duyma Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Ölçümler İçin Mann-Whitney U Testi Sonuçları	45
Tablo 45.	Yerli Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Dalış İle İlgili Okuma Yapma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	46
Tablo 46.	Yerli Turistlerin Dalış İle İlgili Okuma Yapma Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları	46
Tablo 47.	Yerli Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Dalış İle İlgili Belgesel İzleme Değişkenine Göre Shapiro-Wilk Testi Sonuçları	47
Tablo 48.	Yerli Turistlerin Dalış İle İlgili Belgesel İzleme Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz Ölçümler İçin Mann-Whitney U Testi Sonuçları	47
Tablo 49.	Yerli Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Sertifikalı Dalıcı Tanıma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	48
Tablo 50.	Yerli Turistlerin Sertifikalı Dalıcı Tanıma Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz Ölçümler İçin Mann-Whitney U Testi Sonuçları	48

Tablo 51.	Yerli Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Ekstrem Spor Yapma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	49
Tablo 52.	Yerli Turistlerin Ekstrem Spor Yapma Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları	49
Tablo 53.	Yabancı Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	50
Tablo 54.	Yabancı Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	50
Tablo 55.	Yabancı Turistlerin Cinsiyet Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları	51
Tablo 56.	Yabancı Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Yaş Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	51
Tablo 57.	Yabancı Turistlerin Yaş Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları	52
Tablo 58.	Yabancı Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Vücut Kitle İndeksi Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	52
Tablo 59.	Yabancı Turistlerin Vücut Kitle İndeksi Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz Ölçümler İçin Mann-Whitney U Testi Sonuçları	53
Tablo 60.	Yabancı Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Eğitim Seviyesi Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	53
Tablo 61.	Yabancı Turistlerin Eğitim Seviyesi Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları	54
Tablo 62.	Yabancı Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Aylık Gelir Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	55
Tablo 63.	Yabancı Turistlerin Aylık Gelir Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları	55
Tablo 64.	Yabancı Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Medeni Durum Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	56
Tablo 65.	Yabancı Turistlerin Medeni Durum Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Ölçümler İçin Mann-Whitney U Testi Sonuçları	56
Tablo 66.	Yabancı Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Çocuk Sahibi Olma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	57

Tablo 67.	Yabancı Turistlerin Çocuk Sahibi Olma Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Ölçümler İçin Mann-Whitney U Testi Sonuçları	57
Tablo 68.	Yabancı Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Spora İlgili Duyma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	58
Tablo 69.	Yabancı Turistlerin Spora İlgili Duyma Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları	58
Tablo 70.	Yabancı Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Dalış İle İlgili Okuma Yapma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	59
Tablo 71.	Yabancı Turistlerin Dalış İle İlgili Okuma Yapma Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Ölçümler İçin Mann-Whitney U Testi Sonuçları	59
Tablo 72.	Yabancı Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Dalış İle İlgili Belgesel İzleme Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	60
Tablo 73.	Yabancı Turistlerin Dalış İle İlgili Belgesel İzleme Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları	60
Tablo 74.	Yabancı Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Sertifikalı Dalıcı Tanıma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	61
Tablo 75.	Yabancı Turistlerin Sertifikalı Dalıcı Tanıma Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Ölçümler İçin Mann-Whitney U Testi Sonuçları	61
Tablo 76.	Yabancı Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Ekstrem Spor Yapma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	62
Tablo 77.	Yabancı Turistlerin Ekstrem Spor Yapma Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini İlişkisiz (Bağımsız) Ölçümler İçin Mann-Whitney U Testi Sonuçları	62
Tablo 78.	Yabancı Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	63
Tablo 79.	Yabancı Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	63
Tablo 80.	Yabancı Turistlerin Cinsiyet Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları	64
Tablo 81.	Yabancı Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Yaş Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	64
Tablo 82.	Yabancı Turistlerin Yaş Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları	65

Tablo 83.	Yabancı Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Vücut Kitle İndeksi Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	65
Tablo 84.	Yabancı Turistlerin Vücut Kitle İndeksi Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları	66
Tablo 85.	Yabancı Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Eğitim Seviyesi Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	66
Tablo 86.	Yabancı Turistlerin Eğitim Seviyesi Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları	67
Tablo 87.	Yabancı Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Aylık Gelir Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	67
Tablo 88.	Yabancı Turistlerin Aylık Gelir Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Ölçümler İçin Mann-Whitney U Testi Sonuçları	68
Tablo 89.	Yabancı Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Medeni Durum Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	68
Tablo 90.	Yabancı Turistlerin Medeni Durum Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları	69
Tablo 91.	Yabancı Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Çocuk Sahibi Olma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	69
Tablo 92.	Yabancı Turistlerin Çocuk Sahibi Olma Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları	70
Tablo 93.	Yabancı Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Spora İlgili Duyuma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	70
Tablo 94.	Yabancı Turistlerin Spora İlgili Duyuma Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları	71
Tablo 95.	Yabancı Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Dalış İle İlgili Okuma Yapma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	71
Tablo 96.	Yabancı Turistlerin Dalış İle İlgili Okuma Yapma Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Ölçümler İçin Mann-Whitney U Testi Sonuçları	72
Tablo 97.	Yabancı Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Dalış İle İlgili Belgesel İzleme Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	72
Tablo 98.	Yabancı Turistlerin Dalış İle İlgili Belgesel İzleme Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları	73

Tablo 99.	Yabancı Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Sertifikalı Dalıcı Tanıma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	73
Tablo 100.	Yabancı Turistlerin Sertifikalı Dalıcı Tanıma Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları	74
Tablo 101.	Yabancı Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Ekstrem Spor Yapma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları	74
Tablo 102.	Yabancı Turistlerin Ekstrem Spor Yapma Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları	75
Tablo 103.	Yerli ve Yabancı Turistlerin Durumluk Kaygıları Arasındaki İlişkiye Yönelik Korelasyon Sonuçları	76
Tablo 104.	Yerli ve Yabancı Turistlerin Sürekli Kaygıları Arasındaki İlişkiye Yönelik Korelasyon Sonuçları	76
Tablo 105.	Yerli Turistlerin Durumluk ve Sürekli Kaygıları Arasındaki İlişkiye Yönelik Korelasyon Sonuçları	77
Tablo 106.	Yabancı Turistlerin Durumluk ve Sürekli Kaygıları Arasındaki İlişkiye Yönelik Korelasyon Sonuçları	78

1. GİRİŞ

Tarihsel sürecin başlangıcından beri çeşitli formlarda varlığını hissettiren spor, bireyin fizyolojik ve psikolojik gelişimini etkileyen, sosyal davranışlarını düzenleyen ve bilişsel gücünü kullanmada etkin rol oynayan biyolojik, pedagojik ve sosyal bir olgudur (1). Ancak, yaşantıda bu denli önemli yere sahip olan spor, sağladığı verim doğrultusunda bireyde değer kazanabilir.

Sportif verimi etkileyen içsel faktörler ve dışsal faktörlerden söz etmek mümkündür. İçsel faktörler, bireyin psikolojik, fizyolojik ve bilişsel durumuyla alakalı olup sportif verimi etkilerken, dışsal faktörler ise çevreden kaynaklanan seyirci baskısı, hakem etkeni ve malzeme kalitesi gibi durumları içerir ve sportif verimi bu doğrultuda etkiler. İçsel faktörlerin bir parçası olan psikolojik faktörler sportif verim üzerinde olumlu veya olumsuz etkiler bırakabilmektedir. Bu psikolojik faktörlerden biri olan kaygı kavramı ise sporla yakından ilişkilidir ve araştırmacıların gerek aktif gerekse de pasif olarak ilgili alanını şekillendirmektedir (2).

Genel olarak kaygı kavramı, bireyin sıkıntılı, huzursuz, tedirgin ve telaşlı gibi duygu durumları içerisinde geleceğe yönelik olumsuzluğu bekleme hali olarak tanımlanır. Ancak olumsuz bir kavram olarak düşünülen kaygı bazen de olumlu bir hal alabilir ve bireyin yaşantısını bu doğrultuda etkileyebilir (3). Örneğin, yarışmalara hazırlanan bir sporcunun yarışmayı olumsuz olarak etkilemeyecek düzeyde kaygılanması, yarışmaya daha motive bir şekilde hazırlanmasına neden olabilir.

Kaygının spor ile olan etkileşimi göz önüne alındığında ise yapılan sportif aktivitelerin çeşitliliğine (olimpiyatlar, kaya tırmanışı, golf gibi) ve bireysel farklılıklara (yaş, cinsiyet, tecrübe, kültür gibi) göre kaygı düzeyi değişim gösterebilir. Bu değişim sportif tüplü dalış için de söz konusu olabilir. Yani, sportif tüplü dalışın kendine has şartları ve bu sporu uygulayacak kişilerin bireysel farklılıkları, belirlenecek olan kaygı düzeyinin değişim göstermesine neden olabilir.

Sportif tüplü dalış, günümüzde insanların kendilerini ve beraberinde doğayı keşif etme arzularından kaynaklanan bir oluşum olup genellikle turizm ile özdeşleşen su altına özgü faaliyetler bütünüdür (4). Bünyesinde hem sporu hem de turizmi barındıran sportif tüplü dalışın, bu yönüyle küreselleşen dünyanın sürekli büyüyen bir parçası olma özelliğini gösterdiği söylenebilir.

Araştırmanın problem durumu ve alt problemleri şu şekildedir:

1. Çeşitli turist niteliklerine göre sportif tüplü dalışa ilişkin durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

a. Sportif tüplü dalışa ilişkin yerli turistlerin durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri, bazı değişkenlere göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sportif tüplü dalışa ilişkin durumluk kaygı düzeyi, yerli turistlerin cinsiyetlerine göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sportif tüplü dalışa ilişkin durumluk kaygı düzeyi, yerli turistlerin yaşlarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sportif tüplü dalışa ilişkin durumluk kaygı düzeyi, yerli turistlerin vücut kitle indekslerine göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sportif tüplü dalışa ilişkin durumluk kaygı düzeyi, yerli turistlerin eğitim seviyelerine göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sportif tüplü dalışa ilişkin durumluk kaygı düzeyi, yerli turistlerin aylık gelirlerine göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sportif tüplü dalışa ilişkin durumluk kaygı düzeyi, yerli turistlerin medeni durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sportif tüplü dalışa ilişkin durumluk kaygı düzeyi, yerli turistlerin çocuk sahibi olmalarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sportif tüplü dalışa ilişkin durumluk kaygı düzeyi, yerli turistlerin spor yapma durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sportif tüplü dalışa ilişkin durumluk kaygı düzeyi, yerli turistlerin sportif tüplü dalışla ilgili okuma yapma durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sportif tüplü dalışa ilişkin durumluk kaygı düzeyi, yerli turistlerin su altı ortamıyla ilgili belgesel izleme durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sportif tüplü dalışa ilişkin durumluk kaygı düzeyi, yerli turistlerin sertifikalı dalıcı tanıma durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sportif tüplü dalışa ilişkin durumluk kaygı düzeyi, yerli turistlerin ekstrem spor yapma durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sürekli kaygı düzeyi, yerli turistlerin cinsiyetlerine göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sürekli kaygı düzeyi, yerli turistlerin yaşlarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sürekli kaygı düzeyi, yerli turistlerin vücut kitle indekslerine göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sürekli kaygı düzeyi, yerli turistlerin eğitim seviyelerine göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sürekli kaygı düzeyi, yerli turistlerin aylık gelirlerine göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sürekli kaygı düzeyi, yerli turistlerin medeni durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sürekli kaygı düzeyi, yerli turistlerin çocuk sahibi olmalarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sürekli kaygı düzeyi, yerli turistlerin spor yapma durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sürekli kaygı düzeyi, yerli turistlerin sportif tüplü dalışla ilgili okuma yapma durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sürekli kaygı düzeyi, yerli turistlerin su altı ortamıyla ilgili belgesel izleme durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sürekli kaygı düzeyi, yerli turistlerin sertifikalı dalıcı tanıma durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sürekli kaygı düzeyi, yerli turistlerin ekstrem spor yapma durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

- b. Sportif tüplü dalışa ilişkin yabancı turistlerin durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri, bazı değişkenlere göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sportif tüplü dalışa ilişkin durumluk kaygı düzeyi, yabancı turistlerin cinsiyetlerine göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sportif tüplü dalışa ilişkin durumluk kaygı düzeyi, yabancı turistlerin yaşlarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sportif tüplü dalışa ilişkin durumluk kaygı düzeyi, yabancı turistlerin vücut kitle indekslerine göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sportif tüplü dalışa ilişkin durumluk kaygı düzeyi, yabancı turistlerin eğitim seviyelerine göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sportif tüplü dalışa ilişkin durumluk kaygı düzeyi, yabancı turistlerin aylık gelirlerine göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sportif tüplü dalışa ilişkin durumluk kaygı düzeyi, yabancı turistlerin medeni durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sportif tüplü dalışa ilişkin durumluk kaygı düzeyi, yabancı turistlerin çocuk sahibi olmalarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sportif tüplü dalışa ilişkin durumluk kaygı düzeyi, yabancı turistlerin spor yapma durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sportif tüplü dalışa ilişkin durumluk kaygı düzeyi, yabancı turistlerin sportif tüplü dalışla ilgili okuma yapma durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sportif tüplü dalışa ilişkin durumluk kaygı düzeyi, yabancı turistlerin su altı ortamıyla ilgili belgesel izleme durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sportif tüplü dalışa ilişkin durumluk kaygı düzeyi, yabancı turistlerin sertifikalı dalıcı tanıma durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sportif tüplü dalışa ilişkin durumluk kaygı düzeyi, yabancı turistlerin ekstrem spor yapma durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sürekli kaygı düzeyi, yabancı turistlerin cinsiyetlerine göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sürekli kaygı düzeyi, yabancı turistlerin yaşlarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sürekli kaygı düzeyi, yabancı turistlerin vücut kitle indekslerine göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sürekli kaygı düzeyi, yabancı turistlerin eğitim seviyelerine göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sürekli kaygı düzeyi, yabancı turistlerin aylık gelirlerine göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sürekli kaygı düzeyi, yabancı turistlerin medeni durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sürekli kaygı düzeyi, yabancı turistlerin çocuk sahibi olmalarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sürekli kaygı düzeyi, yabancı turistlerin spor yapma durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sürekli kaygı düzeyi, yabancı turistlerin sportif tüplü dalışla ilgili okuma yapma durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sürekli kaygı düzeyi, yabancı turistlerin su altı ortamıyla ilgili belgesel izleme durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sürekli kaygı düzeyi, yabancı turistlerin sertifikalı dalıcı tanıma durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

Sürekli kaygı düzeyi, yabancı turistlerin ekstrem spor yapma durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?

2. Yerli ve yabancı turistlerin, durumluk ve sürekli kaygıları arasındaki ilişkinin düzeyi nedir?
 - a. Yerli turistlerin durumluk kaygıları ve yabancı turistlerin durumluk kaygıları arasındaki ilişkinin düzeyi nedir?
 - b. Yerli turistlerin sürekli kaygıları ve yabancı turistlerin sürekli kaygıları arasındaki ilişkinin düzeyi nedir?
 - c. Yerli turistlerin durumluk kaygıları ve sürekli kaygıları arasındaki ilişkinin düzeyi nedir?
 - d. Yabancı turistlerin durumluk kaygıları ve sürekli kaygıları arasındaki ilişkinin düzeyi nedir?

Araştırmada katılımcıların duygu ve düşüncelerini ölçme aracına doğru bir şekilde aktardığı varsayılmıştır.

Araştırmanın sınırlılıkları şu şekildedir:

1. Araştırma, Muğla ili Fethiye ilçesinde Dalyan Koyu mevkiinde, ilk kez sportif tüplü dalış yapan yerli ve yabancı (İngiliz) turistler ile sınırlıdır.
2. Araştırma, 2014-2015 Yaz Sezonunda uygulandığı için araştırmanın geçerliliği bu zaman kesiti ile sınırlıdır.
3. Araştırma, daha önce sportif tüplü dalışı tecrübe edinmemiş katılımcılar ile sınırlıdır.
4. Araştırmada kullanılan ölçek 14 yaş üstünü kapsamamasından dolayı araştırma sonuçları, uygulanan yaş aralığı ile sınırlıdır ve 14 yaş üstü benzer özellikteki katılımcıları içermektedir.
5. Araştırmada bağımlı değişken olarak belirlenen “yerli ve yabancı (İngiliz) turistlerin kaygı düzeyi” bu araştırmada kullanılan kaygı ölçeğinin geçerlik ve güvenilirliği doğrultusunda ölçtüğü kadarıyla sınırlıdır.
6. Araştırma, sosyal alana bağlı duyarlılıklar ve uygulanan istatistiksel yöntemlere bağlı duyarlılıklar ile sınırlıdır.

Araştırmada kullanılan terimlere ait tanımlar aşağıda verilmiştir:

1. Donanımlı Dalış: Sıkıştırılmış hava ya da oksijen oranı arttırılmış sıkıştırılmış hava solumaya olanak veren ve yüksek basınca dayanıklı taşınabilir tüp ve buna ilişkin donanım kullanılarak su altında yapılan dalışa denir (5).
2. Sportif Dalış: Su altını tanımak, sualtı canlılarını ve doğasını gözlemlemek, dalış deneyimini artırmak ve su altını görüntülemek için eğlence ve dinlence amacıyla yapılan donanımlı dalışa denir (5).
3. Dalgıç: Üç yıldız dalıcı veya dalış eğitmeni belgesi olan ya da bu belgeye eş değer başka bir sportif dalış öğretisine ilişkin dalıcı belgesi olan, dalış kuruluşlarında çalışan dalıcı ve eğitmenlere denir (6).
4. Dalıcı: Federasyonun verdiği veya onayladığı dalıcı belgesi olan ya da bu belgeye eş değer başka bir sportif dalış öğretisine ilişkin dalıcı belgesi olan ve donanımlı dalış yapan kişiye denir (6).
5. Turizm: Dinlenme, eğlenme, görme, tanıma vb. amaçlarla yapılan gezi olarak tanımlanır (7).
6. Turist: Dinlenme, eğlenme, tanıma vb. amaçlarla geziye çıkan kimse, gezgin, gezmen, seyyah olarak tanımlanır (8).

Bu araştırma, ilk kez sportif tüplü dalış yapan yerli ve yabancı (İngiliz) turistlerin durumluk ve sürekli kaygı düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesini amaçlamaktadır. Araştırma, konu içeriği ve ele alınan araştırma grubunun yapmış olduğu spor branşı itibariyle yerli ve yabancı literatürdeki ilk çalışma olması özelliğiyle önem taşımaktadır.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Turizm

Turizm, Latince kökenli bir sözcüktür. Latince dönme anlamına gelen ‘‘*tornus*’’ ifadesinden ‘‘*tour*’’ (İngilizce ve Fransızca) sözcüğü türetilmiştir. ‘‘*Tour*’’ (tur) sözcüğü, hareket edilen noktaya geri dönmek koşulu ile yapılan yer değiştirme hareketi anlamına gelmektedir. Turizm sözcüğü ise tur yapan anlamına gelen ‘‘*tourist*’’ (turist) ve ‘‘*tour*’’ kelimelerinden doğmuştur (9).

Turizmin ortaya çıkışından itibaren bu kavramla alakalı çeşitli tanımların yapıldığı söylenebilir. Bu tanımlardan bazıları şu şekilde ifade edilebilir:

Turizm, belirli bazı amaçlar doğrultusunda, bir yerden başka bir yere gerçekleştirilen insana özgü olan ve bünyesinde ekonomik, kültürel, sosyal ve teknolojik öğeleri barındıran çok yönlü bir aktivitedir (10).

Turizm, insanların sürekli yaşadıkları yer dışında yaptıkları amaçlı aktivite ve gittikleri yerlerde geçici olarak konaklamalarından doğan gereksinimlerinin karşılanmasına olanak sağlayan bir faaliyettir (11).

Yapılan tanımlar doğrultusunda turizme kısaca, belirli bir zaman diliminde ve belirli amaçlar doğrultusunda isteğe bağlı olarak sürekli yaşanan yerden başka bir yere gerçekleştirilen hareketlilik ve bu hareketlilikten doğan faaliyetler derlemesi denebilir.

Turizm kapsamı içerisinde gerçekleştirilen faaliyetlerin türü ve içeriği, turizmin çeşitliliği ile ilgilidir ve bu çeşitliliğin turizmin ortaya çıkmasıyla beraber gelişerek günümüze kadar ulaştığı söylenebilir.

Gelişmiş ülkelerde teknolojik faaliyetlerin yaygınlaşması, ulaşım ve kitle iletişim sistemlerinin gelişmesi, enerji ve verimin artması, insanların kendilerine zaman ayırmalarına olanak sağlamıştır. Bu durum, toplumlarda tatile olan ihtiyacı fark edilir hale getirmiş ve ücretli tatil anlayışını yaygınlaştırarak, turizmi ortaya çıkartmıştır (12). Böylelikle turizmin insan yaşamının bir parçası olarak sosyal, ekonomik, sağlık, spor, eğitim ve kültür gibi çeşitli alanlarda insan yaşamını ve doğayı etkilediği söylenebilir. Günümüzde ise turizmin, insanların farklı boyut kazanan ihtiyaçlarıyla beraber şekillenerek gelişimini sürdürdüğü ifade edilebilir.

2.2. Turist

Turist kelimesi Fransızca kökenli olup, “*tourist*” teriminden gelir ve İngilizce olarak “*tourist*” şeklinde ifade edilir (13). Turizmin gelişen ve değişen dünyadaki yeri ve öneminin daha iyi anlaşılmasında, turizmin yapı taşı olan turist kavramının açıklanması fayda sağlayabilir.

Turist; yeni yerler ve kültürler keşfetmek, dinlenmek, eğlenmek, bilgi ve görgüsünü geliştirmek gibi amaçlarla sürekli yaşadığı yerden, geri dönmek koşulu ile istekli olarak başka bir yere giden kişiye denir. Ancak bu koşulu sağlayan herkes turist olarak değerlendirilemez. Bir kişinin turist olarak kabul görmesi için gittiği yerde en az 24 saat kalması, yani en az bir geceleme yapması gerekmektedir. Yine bir kişinin turist olarak kabul görmesi için gittiği yerde altı aydan fazla konaklama yapmaması gerekmektedir (14). Turist olabilmek için gerekli bu şartları sağlayan kişi turizmin bünyesinde turist olarak yer alabilir ve turistik hareketliliğini bu doğrultuda sergileyebilir.

2.3. Küreselleşen Dünyada Turizm

Günümüzde turizm, ekonomik olanakları artan insanların boş zamanlarını değerlendirmek veya kendilerine sıra dışı zaman sağlamak için kullandıkları bir araç haline gelmiştir ve buna paralel olarak tatil kavramı neredeyse bütünüyle turistik hareketle özdeş bir hal almıştır. Tatil kapsamında turizm hareketliliğinin tetikleyicisi olan turist de hem ulusların ekonomisini etkileyen kişi hem de her ülkede aranan beklenen tatilci olmuştur. Bu doğrultuda, turistik gelirlerin artırılması için gösterilen çabalar ülkelerin tüm politikalarını etkilemektedir. Özellikle 20. yüzyılın ikinci yarısından sonra uluslararası turizm hareketinin hızlı gelişimi dünya ekonomisinde günümüze kadar uzanan ve hâlâ turizme büyük katkı sağlayan yeni kurumların ortaya çıkmasına ve turizmle ilgili yeni iş kollarının oluşmasına yol açmıştır. Özellikle 60'lı yıllardan bu yana inanılmayacak boyutta ekonomiden pay kaptan turizm hareketi, devamlı olarak gelişmekte, büyümekte ve hayal ötesi sınırları zorlamaktadır (15). Bu potansiyelin sürekli bir şekilde ivme kazanmasında turistik faaliyetlerin nedenlerinin bilinmesi, turizmin daha iyi anlaşılmasına katkı sağlayabilir.

Dünyada turistik faaliyetlerin nedenleri arasında halen ilk sırayı koruyan 3S “*sun-sand-sea*” diye tabir edilen güneş-kum-deniz içerikli turizm yer almaktadır. Ancak Dünya Turizm Örgütü'nün gözlemlerine göre 2020 yılına kadar bu yöndeki eğilim yerini 3E “*exciting-educational-entertainment*” olarak ifade edilen heyecan-

eğitim-eğence içerikli turizme bırakacağı ifade edilmektedir (16). Ayrıca insanların turizmle buluşmasını sağlayan unsurlar arasında spor turizmi de yer alır ve teoride spor turizmi bir turizm çeşidi olarak nitelendirilebilir.

2.4. Spor Turizmi

İnsanların spor yapmak, sportif etkinlikleri izlemek ya da sportif etkinlikler hakkında bilgi sahibi olmak amacıyla katıldıkları turizm aktivitelerine spor turizmi denir. Bir katılımın spor turizmi olarak değerlendirilebilmesi için hareketliliğin turizm tanımına ve kapsamına uygun içerikte olması, öncelikli olarak sportif amaçlarla gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Spor turizmini, genel anlamda turizm kavramından ayıran temel nokta, içeriğinde öncelikli olarak sporu barındırmasıdır (17).

Spor ve turizmi içeren faaliyetlerin insan yaşamında yaygınlaşmasının, spor turizmine olan ilginin artmasına ve bu yöndeki araştırmaların giderek zenginleşmesine neden olduğu söylenebilir.

2.5. Spor Turizmine İlişkin Farklı Bakış Açıları

Spor ve turizm kavramlarının birbiriyle olan ilişkisi incelendiğinde, bu iki kavramın tek bir noktada açıklanmasında güçlüklerin yaşandığı söylenebilir ve bu durum, bu kavramlara farklı bakış açılarının getirilmesine neden olmuştur (18). Bu bakış açılarından bazıları şu şekilde açıklanabilir:

Spor turizmiyle ilgili çalışmalarda bulunan Kurtzman, spor turizmini beş temel kategoriye ayırarak incelemiştir. Bunlar Spor Etkinlikleri (olimpiyatlar, yarışmalar gibi), Cazibe Spor Turizmi (spor müzeleri, spor konferansları gibi), Tur Spor Turizmi (dalış turları, dağcılık turları gibi), Spor Turizmi Resrtleri (golf resrtleri, tenis resrtleri gibi), Gezinti Spor Turizmi (yatçılık, sağlık ve zindelik gezintileri gibi) (19).

Deery, Jago ve Fredline ise spor turizmine farklı bir açıdan yaklaşmış ve spor turizminin temellerini resmi olarak gerçekleştirilen aktivitelerin oluşturduğunu ifade etmişlerdir. Yani spor turizmi kapsamında spor, rekabete dayalı olmalı ve resm olarak organize edilmiş aktiviteleri içermelidir (20). Resm olarak düzenlenen hakemli müsabakalar (Olimpiyatlar, Avrupa Futbol şampiyonası gibi) buna örnek olarak verilebilir.

Hall ise spor turizmini iki temel davranış biçimiyle açıklamaktadır. Bu iki davranış, bir spor aktivitesine izleyici olarak katılmak veya uygulayıcı olarak katılmak için yaşanılan yerden uzağa hareket etmek şeklindeydir. Bu durum aktif ve pasif katılım

olarak nitelendirilir (21). Yani, bir spor faaliyetini uygulamak amacıyla turistik hareketlilik gösteren kişi aktif katılımcı; bir spor faaliyetini izlemek, bilgi sahibi olmak gibi amaçlarla turistik hareketlilik gösteren kişi ise pasif katılımcı olarak tanımlanır.

2.6. Spor Turizmine Yeni Bir Bakış

Araştırmacıların spor turizmiyle alakalı yapmış oldukları açıklamalarla spor turizmini, literatürde anlamlandırarak onu daha anlaşılır hale getirmeye çalıştıkları ifade edilebilir. Ancak spor turizminin genel olarak sınıflandırılmasında literatürde bazı eksikliklerin olduğu söylenebilir. Örneğin, spor turizminin golf spor turizmi, akarsu spor turizmi, yelken spor turizmi gibi kalıplaşmış bazı sportif aktivitelerle sınırlandırarak sınıflandırılması, bu turizmin çok yönlülüğünü negatif yönde etkileyerek katılımcıların tercih seçeneğini kısıtlayabilir. Ancak spor olarak nitelendirilen bütün faaliyetlerin turizm kapsamına ve amacına uygun olarak gerçekleştirildiği zaman, bu faaliyetlerin spor turizmi kapsamı içerisinde değerlendirilmesi, konuyla alakalı genel bir sınıflandırma yapmaya olanak sağlayabilir. Genel bir kategoriye ihtiyaç duyulması durumunda ise hava, su ve karaya özgü spor turizmi aktiviteleri olarak sınıflandırma yapılabilir. Örneğin bir sportif aktivite olarak Tüplü Dalış suya özgü bir spordur ve bu sporun turizm amacına uygun olarak gerçekleştirilmesi, onun dalış turizmi olarak sınıflandırılmasına ve su kategorisinde değerlendirilmesine olanak sağlayabilir. Bu şekilde spor turizmine genel bir bakış açısı getirilerek, ilgili literatür konuyla alakalı daha da zenginleştirilebilir.

2.7. Dalışın Tanımı

Dalış, insanoğlunun bedensel, ruhsal, sosyal, ekonomik, askeri gibi çeşitli ihtiyaçlarını karşılamaya çalıştığı su altına özgü aktiviteler bütünlüğü olarak tanımlanabilir. Bu aktivitelerin yapılış şekli dalış türleriyle alakalı olup tarih boyunca farklı alanlarda varlığını hissettirdiği söylenebilir.

2.8. Tarih Boyunca Dalış

Tarihe bakıldığında dalışın ne zaman fark edilip ortaya çıktığını saptamak zordur. Ancak, Şili'de mumyalanmış insan mezarlarına ait kalıntılarda rastlanan büyük balık iskeletleri, deniz kabukları ve Antik Çağ'da suyun altında daha fazla kalabilmek için kullanıldığı bilinen içi oyulmuş sazlık ve kamışlar, dalışın yaklaşık 5000 yıldan fazla geçmişinin olduğuna işaret etmektedir. Öte yandan Herodot, Milattan Önce 500 yılında ‘scyllias’ olarak adlandırılan Yunanlı dalgıçların fark edilmeden Pers savaş

gemilerinin şamandıralarını şnorkel kullanarak kestiğini belirtmiştir. Aynı yöntemleri geliştirerek, tarihin en eski dalgıçlarından olan Japon kadın dalgıçlar, 4000 yıl boyunca inci toplamak amacıyla şnorkel kullanmışlardır (22). Daha sonraları ise bilimin gelişmesiyle dalmayla alakalı ilkel yöntemlerin yerini daha karmaşık olan ileri düzey dalış teknolojilerine bıraktığı söylenebilir.

15. yüzyıla ilişkin su altıyla ilgili ilk çalışma, Leonardo da Vinci'nin Venedik'i kuşatma altına alan Osmanlı Donanmasına karşı kullanmak amacıyla ürettiği denizaltı ve dalgıçlar ile alakalı tasarımlardır. 16. yüzyıla gelindiğinde ise su altıyla alakalı çalışmalar sadece Leonardo da Vinci ile sınırlı kalmamış, birçok bilim adamı ve araştırmacı bu alana katkı sağlamıştır. Örneğin; 1530'lu yıllara damgasını vuran dalış çanları 16. yüzyıldan günümüze kadar uzanan modern dalışın temelini oluşturmuştur. Aynı şekilde 17. yüzyılda hızla gelişen bilim, Robert Boyle'un gazlarla ilgili kanununa, Cornelius van Drebbel'in ilk denizaltıyı inşa etmesine ve Edmund Halley'in 16. yüzyılda keşfedilen dalış çanına hava ilave eden bir sistem eklemesine olanak sağlamıştır. Bütün bu gelişmeler yaşanırken, 18. yüzyılda denizaltı teknolojisinin geliştirilmesi ve kapalı devre dalış donanımının icadı, su altı teknolojilerinin farklı boyutlara taşınmasına neden olmuştur. Öte yandan 19. yüzyılda ise önemli bilimsel su altı çalışmalarının temelleri atılmıştır. Örneğin; Henri Milne Edwards, su altını kendi gözleriyle görerek gelişimsel su altı biyolojisinin öncüsü olmuştur. Paul Bert ise solunum fizyolojisini inceleyerek, dekompresyon (vurgun) hastalığının nedeninin nitrojen kabarcığı olabileceğini belirtmiştir (23). Ancak, bünyesinde regülatör ve tüpü barındıran 1943'te Fransız kaşif Jacques Yves Cousteau tarafından geliştirilen su ciğeri adlı donanım, bireylerin yüze bağımlı olmadan su altında serbestçe hareketlilik göstererek dalış yapmalarına neden olmuştur (24). Böylelikle modern dalışın temellerinin atıldığı söylenebilir.

2.9. Dalış Türleri

İnsanoğlunun suyun altını keşfetme ve doğaya uyum sağlama arzusu, farklı dalış türlerinin, spor, askeri ve sanayi gibi farklı amaçlarla uygulanmasında etkili olduğu söylenebilir ve bu dalış türleri şu şekilde sıralanabilir:

- a) Serbest Dalış (Nefes Tutarak Dalış),
- b) Çan Dalışı,
- c) Kasklı Dalış (Satihtan Destekli Dalış),
- d) Tüplü Dalış (Scuba Dalışı),

2.9.1. Serbest Dalış (Nefes Tutarak Dalış)

İnsanların tek bir nefesle farklı derinliklerde hareketlilik göstererek su altı ortamını keşfetmesine serbest dalış denebilir.

Su altı ortamını keşfetme yollarından biri olan serbest dalış, çeşitli amaçlarla farklı yöntemler benimsenerek uygulanabilmektedir. Ancak su altı dünyasının insan vücudunun alışık olmadığı yoğunluk, basınç, ısı, ışık, ses gibi havaya oranla farklılaşan fiziksel özelliklere sahip olması, vücudunun yaklaşık olarak %70'i sıvı ile kaplı olmasına rağmen, sıvı bir ortama alışık olmayan insan için fizyolojik bazı limitler getirmiştir (25). Bu duruma, insan vücudundaki akciğer, kulak ve sinüs gibi ölü hava boşluklarının artan basınçla beraber sıkışması ya da yaşamı idame ettirebilmek için solunuma duyulan ihtiyaç örnek olarak gösterilebilir.

2.9.2. Çan Dalışı

Çan dalışına, içi boş bir kovanın veya fiçinin baş aşağı döndürülüp ağız kısmına ağırlık bağlanmasıyla gerçekleştirilen eski bir dalış türüdür denebilir.

Çan dalışında, derine gidildikçe sıkışan hava fiçinin üst tarafında birikir ve dalcının belli bir süre suyun altında kalarak nefes almasını sağlar. Basit ama dönemine göre kullanışlı olan bu dalış türü, geçmişten günümüze kadar farklı amaçlara hizmet ederek uygulanmıştır. Örneğin; ünlü tarihçi Aristo, Büyük İskender'in M.Ö. 333 yılında Lübnan (Tyre) Limanı girişinde bulunan su altı teçhizatlarını tahrip etmek için askerlerine keçi derisinden hava tulumları yaptırdığını ve bu tulumların uygulanış şeklini bizzat kendisinin izleyebilmesi için çana benzeyen tahtadan bir fanus kullandığını belirtmiştir. Günümüzde ise geliştirilerek basınç odası adını alan çan dalışı, derin sularda petrol çalışmalarında ve diğer araştırmalarda kullanılmaktadır (26).

2.9.3. Kasklı Dalış (Satıhtan Destekli Dalış)

Dalgıçların bir dalış miğferi (başlık) ve zırhını kullanarak yüzeyden beslemeli ara hava hortumuna bağımlı bir şekilde gerçekleştirdikleri dalış türüne kasklı dalış denebilir.

Kasklı dalış, Alman bilim adamı Klingert tarafından 1797'de üretilmiştir. Bu dalış türünde dalcının içinde bulunduğu dalış miğferi ve zırhına hava satıhtan (yüzeyden) bir kompresör ve kompresörden dalcıya kadar uzanan ikiz ara hava hortumuyla ulaştırılmaktadır. Kasklı dalış türüyle alakalı çalışmalarda bulunan diğer bir bilim adamı Fransız Sieur Freminet ise kasklı dalışı ilerleterek kendi geliştirdiği dalış

donanımlarıyla 1774 yılında 15 metrede 1 saat kalmayı başarmıştır (27). Ancak, bütün bu gelişmelere rağmen dalıcıya istenilen hareket kabiliyetinin sağlanamaması ve yüzeydeki kompresörden gelen havaya duyulan bağımlılık, bağımsız bir dalış türü olan tüplü dalışın keşfedilmesine neden olduğu söylenebilir.

2.9.4. Tüplü Dalış (Scuba Dalışı)

“*Self Contained Underwater Breathing Apparatus*” (Scuba) dalışına, yani tüplü dalışa, su altında dalıcının yüzeğe bağımlı olmadan kendi havasını bir dalış tüpü vasıtasıyla taşıyarak ve soluyarak su altında serbest hareket kabiliyeti ile uyguladığı bir dalış türüdür denebilir (28). Günümüzde sportif uygulama alanıyla ön planda olan tüplü dalışın, tarihsel süreçte gelişerek çeşitli amaçlarla uygulanabilirliğini sürdürdüğü söylenebilir.

Tüplü dalışın diğer dalış türlerine göre daha basit bir forma sahip olması, onun yaygınlaşarak dalışı daha geniş kitlelere ulaştırmasına neden olmuştur. Tüplü dalışın geniş kitlelere ulaşması ise bu dalış türüne özgü sportif, turistik ve askeri gibi çeşitli faaliyetlerin yaygın olarak gerçekleştirilmesini ve dalış elbisesi, dalış tüpü ve denge yeleği gibi çeşitli dalış donanımlarının üretilip kullanılmasını beraberinde getirmiştir (29).

2.10. Su Altı Ortamı ve Dalış

Dünyanın büyük çoğunluğunun suyla kaplı olması, insan ve doğa yaşamının sürekliliğinde besin olan suya ihtiyaç duyulması, dünyanın oksijen ihtiyacının büyük çoğunluğunu deniz çayırları vasıtasıyla sudan karşılaması gibi durumlar, suyun yaşam için vazgeçilemez bir bileşen olduğunu gözler önüne sermektedir (30). Ayrıca, çoğu spor aktivitesinde olduğu gibi suyun dalış sporuna ev sahipliği yaptığı da söylenebilir. Ancak bu aktiviteyi su altında gerçekleştiren dalıcılar, su altı ortamının havaya oranla sahip olduğu birtakım farklılıklardan ve kendine has koşullarından dolayı, su yaşamına fizyolojik, psikolojik ve bilişsel olarak uyum sağlayabildikleri sürece bu aktiviteyi gerçekleştirdikleri söylenebilir.

Dalıcılar için su alt ortamının fizyolojik, psikolojik ve bilişsel olarak dalış performansına olan etkisi ve buna neden olan etmenler şu şekilde sıralanabilir:

a) Yoğunluk: Suyun havaya oranla 800 kat daha yoğun olması, su altında ısı, ışık, ses gibi fiziksel parametrelerin farklı boyut kazanmasına neden olur. Dolayısıyla dalıcılar, karaya oranla su altında %25 daha hızlı ısı kaybederler, doğal ve yapay

oluşumları yaklaşık %33 büyük %25 yakın olarak algılarlar ve sesi yaklaşık 4 kat daha hızlı duyarlar ve bütün bu faktörler dalış performansı üzerinde etkili olur (31).

b) Basınç ve Hacim: Birim alanı etkileyen kuvvet olan basınç arttıkça, yani derine doğru gidildikçe, dalıcının vücudundaki ölü hava boşlukları ve diğer üç boyutlu esneyebilen objelerin hacimleri azalır ve sıkışır. Basınç azaldıkça ise yani yüze doğru gidildikçe, dalıcının vücudundaki ölü hava boşlukları ve diğer üç boyutlu esneyebilen objelerin hacimleri artar ve genişir. Basınç ve hacim arasındaki bu ters orantı, gerekli önlemler alınmadığında dalıcıda kulak, göz, diş gibi bölgelerde baro-travmalara sebebiyet verebilir ve dalış performansı bu doğrultuda etkilenmiş olur (32).

c) Su Yaşamına İnsan Yaklaşımı: Su canlılarının hepsinin tehlikeli ve zararlı olarak sınıflandırılması ya da cansız ve ruhsuz objeler olarak düşünülmesi, su yaşamıyla ilgili önyargılara sebebiyet vermektedir. Bu şekildeki önyargılar dalıcılarda korku, panik ve stres gibi duygu durumlarına yol açabilir. Ayrıca, insanların dalış ve su yaşamıyla ilgili bilgi ve tecrübe yetersizlikleri, su yaşamını doğru algılamalarında ve dalışa katılımlarında kaygıya sebebiyet vermektedir. Ancak dalış sporuyla ilgili daha önceki benzer tecrübelerle sahip olmak, bu spora katılımdaki kaygıyı azaltabilir ve dalış performansını bu doğrultuda şekillendirebilir (33).

2.11. Kaygı (Endişe)

Kaygı, duygu durumunu olumlu veya olumsuz yönde etkileyebilecek kaynağı belli olmayan olay ve olgular karşısında, organizmanın göstermiş olduğu psikolojik, fizyolojik ve bilişsel tepkiler olarak tanımlanabilir. Cox, kaygıyı artmış fizyolojik uyarılmışlık ve sübjektif bir tedirginlik olarak tanımlamaktadır (34). Weinberg ve Gould'a göre ise kaygı, vücudun uyarılmışlığıyla birlikte bulunduğu sinirlilik, endişe ve sıkıntı duygularıyla ilgili duygusal durumu olarak ifade edilmektedir (35). Anshel ise kaygıyı, algılanan tehlide karşı gösterilen duygusal tepki olarak tanımlanmaktadır (36). Horn kaygıyı, uyarılmışlığın bilişsel boyutu ya da duygusal etkisi olarak tanımlamıştır (37). Psikanalitik kuram ise kaygıyı, bilinçdışı çatışmalara bağlı olan ve nesnesi kişi tarafından tanınmayan tehlikelere karşı yaşanan korkuya benzer, sıkıntı, kötü bir şey olacakmış gibi hoş gitmeyen duygu durumu olarak tanımlar (38).

İnsan odaklı kaynakların çoğunda kaygı kavramına direkt veya dolaylı olarak rastlamak mümkündür. Bu kavram üzerinde yoğunlaşan araştırmacılar kaygıyı, kişiliğin

oluşumunda ve gelişiminde önemli psikolojik yapı taşlarından biri olarak değerlendirilmişlerdir (39).

Kaygı kavramı, korku, stres, panik gibi diğer duygu kavramlarıyla aynı anlamli olarak yanlış algılanabilir. Ancak bu kavramların birtakım değişkenlerle farklı anlamlara hizmet ettiği söylenebilir.

Kaygı ve korku arasındaki fark incelendiğinde, Kierkegaard korkuya sebep olan durumun ve doğuracağı muhtemel sonuçların kişi tarafından kestirilebileceğini savunurken, kaygıya neden olan durumun ne olduğu ve muhtemel sonuçlarının nasıl şekilleneceğiyle alakalı kişinin öngöründe bulunamayacağını savunur (40).

Kaygının nedenlerinin, belirtilerinin ve etkilerinin bilinmesi kaygının anlaşılmasında bütünleyici olabilir.

2.12. Kaygının Nedenleri

İnsanın yaşamının hemen her evresinde, yaşanan duygusal durumlara karşı yoğunluğu, süresi, etkisi ve belirtileri farklı boyutlarda hissedilen kaygıya neden olan etmenler psikolojik, fizyolojik ve bilişsel davranışlara bağlı olarak ortaya çıkabilir. Bu hususta kaygıya neden olan etmenlerin incelenmesi, konuya açıklık kazandırabilir.

Kaygıya neden olan etmenler şu şekilde ifade edilebilir:

a) Desteğin çekilmesi: Alışlagelmiş destek ortadan kalktığında insanlar kaygı duyarlar. Örneğin, sürekli yardımlaşarak uçan pilotlardan birinin acil durum karşısında diğerine, fizyolojik (uçak yönetimiyle alakalı), psikolojik (telkin edici) veya bilişsel (teknik bilgiyle alakalı) destek sağlayamaması diğer pilotta kaygının oluşmasına neden olabilir (41).

b) Olumsuz bir sonucu beklemek: Olumsuz durumla karşılaşacağını sezinleyen insanlar kaygı duyarlar ve bu durum psikolojik davranışa bağlı olarak gelecekte kötü bir şey olacakmış hissiyatından kaynaklanır (41).

c) İç çelişki: Birey inandığı ve önem verdiği inancı ile yaptığı davranış arasında bir çelişki sezindiği zaman kaygılanır ve bu durum bilişsel olarak önem verdiği davranışından kaynaklanan eksikliğin getirdiği kaygılanma durumunu ifade etmektedir (41).

d) Belirsizlik: Gelecekte ne olacağını bilmemek, insanlar için en belli başlı kaygı sebebidir. Birey, bilişsel olarak gelecekle alakalı yaşantısında tecrübeye sahip olmadığından nasıl bir tehditle karşı karşıya kaldığını algılayamaz ve bu belirsizlik kişide kaygıya sebebiyet verir (41).

2.13. Kaygının Belirtileri ve Türleri

Tarih boyunca insanoğlunun bulunduğu ortama uyum sağlama sürecinde veya hayatta kalabilme çabasında etkili olan kaygının, insan organizmasında psikolojik, fizyolojik ve bilişsel olarak belirtilere sahip olduğu söylenebilir. Aynı zamanda bu belirtilerin sınıflandırılması, kaygı türlerinin de psikolojik kaygı, fizyolojik (somatik) kaygı ve bilişsel kaygı olarak kategorize edilmesine neden olabilir.

Kaygının psikolojik belirtileri; tedirginlik, huzursuzluk, evhamlanma, dehşete kapılma, alınganlık ve isteksizlik gibi durumları kapsamaktadır (42). Ayrıca kaygılı bir duruma karşı organizmada yukarıdaki belirtilerden birinin veya birkaçının gözlemlenmesi, bu kaygılı durumun psikolojik kaygı olarak kategorize edilmesine neden olabilir.

Kaygının fizyolojik belirtileri; nabızda yükselme, terleme, baş dönmesi, sindirim sistemi rahatsızlıkları, yorgunluk, halsizlik, yoğun olarak idrara çıkma, kaslarda gerilme gibi durumları kapsamaktadır (43). Bu belirtilere sahip olan kaygılı durum ise fizyolojik kaygı türü olarak tanımlanabilir.

Kaygının bilişsel yani düşünceye dayalı belirtileri; odaklanma güçlüğü, hafızada zayıflık, zihinsel yorgunluk, problem çözümede zorlanma, dikkat dağınıklığı, kötüyü öngörme ve olumsuz düşünme gibi durumları kapsamaktadır (44). Ayrıca bu belirtilerle tecrübe edinilen kaygılı durum, bilişsel kaygının bir tür olarak ortaya çıkmasında etkili olabilir.

2.14. Kaygının Etkileri

Kaygı, kişi yaşantısında hem olumlu hem de olumsuz olarak etki bırakabilir. Kaygının olumsuz olarak nitelendirilmesi, kaygıya sebebiyet veren etkenlerin akla uygun olmayışı veya ruhsal durumu yani düşünceleri rahatsız etmesinden kaynaklanır ve kişi kaygıyı yaşantısında olumsuz bir durum olarak tecrübe eder. Kaygının olumlu olarak nitelendirilmesi ise kişinin tehdit edici bir durumla karşılaştığında, organizmanın uyarılması ve gerekli önlemleri almasının sağlanması, kişiyi daha mutlu ve başarılı

olmaya itmesi ve en önemlisi karakter ve kişilik gelişiminde etkin rol oynaması gibi durumlardan kaynaklanır ve kişi kaygıyı olumlu bir durum olarak tecrübe edinir (45).

Kaygının sportif performans üzerinde de olumlu veya olumsuz etkilere sahip olduğu söylenebilir.

2.15. Sporda Kaygı Kuramları

Spora katılımda performansı belirleyen birtakım psikolojik etmenler bulunmaktadır. Bu etmenlerden biri de performansın değerlendirilmesinde etkili olan kaygı kavramıdır (46). Kaygı kavramının performansla olan ilişkisini açıklamada bazı kuramlardan faydalanılabilir. Bu kuramlar şu şekilde ifade edilebilir:

- a) Ters U Kuramı,
- b) IZOF (Uyarılmışlığın Optimal İşlev Görme Bölgesi) Kuramı,
- c) Zıtlık Kuramı,
- d) Durumluk ve Sürekli Kaygı Kuramı,

2.15.1. Ters U Kuramı

Kaygı ve performans arasındaki ilişkiyi açıklamaya çalışan kuramlardan biri de Yarkes ve Dodson'ın Ters U Kuramıdır. Bu kurama göre, organizmada uyarılma arttıkça performanstaki verim artmakta, uyarılma azaldıkça ise performanstaki verim azalmaktadır. Ancak performansla ilgili aşırı uyarılmışlık ise kaygıyı açığa çıkartmaktadır (47). Kısaca, uyarılma ve performans arasında doğru orantı olduğu söylenebilir. Ancak aşırı uyarılma kaygıya sebebiyet verdiği için bu durumda ters orantı söz konusudur denebilir.

2.15.2. IZOF (Uyarılmışlığın Optimal İşlev Görme Bölgesi) Kuramı

Kaygı ve performans arasındaki ilişkiyi farklı bir şekilde inceleyen Yuri Hanin, Izof Kuramını öne sürmüştür. Izof Kuramı, kaygı ve performans arasındaki ilişkinin, Ters U Kuramında olduğu gibi belli bir düzeyde değil belli bir bölgede incelenerek açıklanabileceğini savunmaktadır. Yani, performansı şekillendiren bir optimal işlev görme bölgesi vardır ve bu bölge düşük, orta, yüksek olmak üzere üç farklı kaygı bölgesini de içinde barındırmaktadır. Kaygı durumunun optimal işlev görme bölgesinin herhangi bir bölgesinde (düşük, orta ve yüksek) konumlanması performansın verimli olarak kabul edilmesine neden olurken, kaygı durumunun optimal işlev görme

bölgesinin dışında konumlanması performansın verimsiz olarak kabul edilmesine neden olur (48). Kısaca Optimal işlev görme bölgesindeki düşük, orta ve yüksek kaygı durumu potansiyel performansı ifade ederken, bu bölgenin dışındaki kaygı durumu olumsuz olarak düşünülür ve istenmeyen performansı ifade edebilir.

2.15.3. Zıtlık Kuramı

Kaygı ve performans arasındaki ilişkiye açıklık getiren bir başka kuram da Zıtlık Kuramıdır. Smith ve Apter'in katkılarıyla 1975 yılında geliştirilen bu kuram, Kerr aracılığıyla spor psikolojisine uyarlanmıştır. Zıtlık Kuramında “*telic*” ve “*para-telic*” olmak üzere farklı amaçlara hizmet eden iki zıt durum bulunmaktadır. Telic durum hedef (amaç) içeren durumları kapsamaktadır. Örneğin, Olimpiyatlara madalya almak için hazırlık yapan sporcular telic durumdadırlar. Telic durumdaki kişiler performanslarını bir amaç doğrultusunda gerçekleştirdikleri için organizmalarındaki düşük uyarılma haz verici olarak algılanırken, yüksek uyarılma kaygılı olarak algılanır. Telic durumun zıttı olan para-telic durumda ise performans bir amaca bağlı olmayıp zevk almaya bağlı olarak gerçekleştirilir. Buna, tüplü dalış yapan bir kişinin bu aktiviteden zevk alması örnek olarak gösterilebilir. Para-telic durumda organizmadaki yüksek uyarılma heyecanı ifade ederken, düşük uyarılma performanstaki verimsizliği yani kaygı gibi sıkıntılı durumları ifade etmektedir (49).

2.15.4. Durumluk ve Sürekli Kaygı Kuramı

Spielberger ve arkadaşları tarafından geliştirilen Durumluk ve Sürekli Kaygı Kuramı, iki farklı kaygı durumuna açıklık getirmektedir. Bu iki farklı kaygı durumu yoğunluk, süre gibi birtakım parametrelerle birbirinden ayrılmaktadır. Durumluk kaygı, kişinin sadece tecrübe edineceği olaya özgü kaygı durumuyla ilişkiliyken, sürekli kaygı, kişinin geleceğe yönelik kaygı durumu ve kaygıya olan yatkınlığıyla ilişkilidir. Ayrıca, Durumluk kaygı, kişide kısa süreli ve yoğun etkiye sahip olmasına rağmen, sürekli kaygıda kişi bu etkileri daha uzun süreli ve daha az yoğun bir şekilde hisseder. Örneğin, kişinin tüplü dalışa olan katılımı ve bu katılımı alakalı kaygı düzeyi, onun Durumluk kaygısıyla ilgiliyken, kaygının kişi yaşantısındaki yeri ve hayatını nasıl şekillendirdiği ise sürekli kaygıyla ilgilidir (50).

3. MATERYAL VE METOT

Araştırmada nicel araştırma metodu benimsenmiş olup ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır.

Bu araştırmada, yerli ve yabancı turistlerin durumluk ve sürekli kaygı düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre belirlenmesinde tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Diğer yandan yerli ve yabancı turistlerin durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri arasındaki ilişkiyi, bir başka ifadeyle durumluk kaygı ile sürekli kaygının birlikte değişip değişmediğini, birlikte bir değişim varsa bunun da ne şekilde olduğu tespit etmeye çalışırken ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. İlişkisel tarama modelleri, iki veya daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelleridir (50).

2014-2015 Yaz sezonunda Muğla ili Fethiye ilçesinde Dalyan koyu mevkiinde ilk kez sportif tüplü dalış yapan 65 yerli ve 65 yabancı (İngiliz) toplam 130 turist bu araştırmaya katılmıştır. Araştırmada, ilk kez sportif tüplü dalış yapan yerli ve yabancı turistlerin kişisel değişkenlerine göre durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri incelenmiştir. Araştırmaya katılan turistlere dalış yapmadan önce Spielberger'ın durumluk kaygı ölçeği uygulanmış olup beraberinde kişilerin kaygıya olan yatkınlığını belirleyen Spielberger'ın sürekli kaygı ölçeği uygulanmıştır.

3.1. Evren ve Örneklem

Araştırma birimlerinin kaygı düzeylerinin %95 güven düzeyinde ve %90 güç ile karşılaştırılması için grup başına alınması gereken minimum örneklem genişliği 65 olarak hesaplanmıştır. Bu doğrultuda, araştırmanın evrenini 2014-2015 Yaz sezonunda Muğla ili Fethiye ilçesi Dalyan koyu mevkiinde sportif tüplü dalış yapan turistler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise 65 yerli ve 65 yabancı (İngiliz) turist oluşturmakta olup örneklem tesadüfi örnekleme metoduyla seçilmiştir. Katılımcıların boy ve kiloları vücut kitle indeksine dönüştürülmüştür. Araştırmaya katılan turistler ile ilgili demografik özellikler Tablo 1'de ve Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Yerli Turistler İle İlgili Demografik Özellikler

Değişkenler		n	%
Cinsiyet	Erkek	41	63,1
	Kadın	24	36,9
Yaş	24 yaş altı	14	21,5
	25-44 yaş	51	78,5
Vücut Kitle İndeksi	Normal kiloda olanlar	37	56,9
	Kilosu normalden fazla olanlar	28	43,1
Eğitim Seviyesi	Ortaokul	19	29,2
	Lise	40	61,5
	Üniversite	6	9,2
Aylık Gelir	1000\$'dan az	28	43,1
	1001\$'dan fazla	37	56,9
Medeni Durum	Bekâr	25	38,5
	Evli	40	61,5
Çocuk Sahibi Olma	Yok	56	86,2
	Var	9	13,8
Spora İlgi Duyma	Hayır	44	67,7
	Evet	21	32,3
Dalış İle İlgili Okuma Yapma	Evet	23	35,4
	Hayır	42	64,6
Dalış İle İlgili Belgesel İzleme	Evet	61	93,8
	Hayır	4	6,2
Sertifikalı Dalıcı Tanıma	Evet	27	41,5
	Hayır	38	58,5
Ekstrem Spor Yapma	Evet	38	58,5
	Hayır	27	41,5

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Yabancı Turistler İle İlgili Demografik Özellikler

Değişkenler		n	%
Cinsiyet	Erkek	35	53,8
	Kadın	30	46,2
Yaş	24 yaş altı	29	44,6
	25-44 yaş	21	32,3
	45 yaş üstü	15	23,1
Vücut Kitle İndeksi	Normal kiloda olanlar	41	63,1
	Kilosu normalden fazla olanlar	24	36,9
Eğitim Seviyesi	Ortaokul	18	27,7
	Lise	31	47,7
	Üniversite	16	24,6
Aylık Gelir	3000\$'dan az	47	72,3
	3001\$'dan fazla	18	27,7
Medeni Durum	Bekâr	44	67,7
	Evli	21	32,3
Çocuk Sahibi Olma	Yok	45	69,2
	Var	20	30,8
Spora İlgi Duyma	Hayır	28	43,1
	Evet	37	56,9
Dalış İle İlgili Okuma Yapma	Evet	5	7,7
	Hayır	60	92,3
Dalış İle İlgili Belgesel İzleme	Evet	51	78,5
	Hayır	14	21,5
Sertifikalı Dalıcı Tanıma	Evet	22	33,8
	Hayır	43	66,2
Ekstrem Spor Yapma	Evet	47	72,3
	Hayır	18	27,7

1.1. Araştırmada Kullanılan Veri Toplama Araçları

Katılımcılara dalış öncesi tüplü dalış eğitimi ile ilgili brifing verilmiştir. Verilen brifingin ardından araştırma verilerinin toplanması için araştırmacı tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu ve yabancı turistlere Spielberger'ın durumluk ve sürekli kaygı ölçeği (İngilizce) ve aynı ölçeğin Öner ve Le Compte tarafından Türkçeye uyarlanmış hali yerli turistlere verilmiştir. Katılımcılardan, sırasıyla farklı kaygı boyutlarına hitap eden durumluk ve sürekli kaygı ölçeklerini sportif tüplü dalışı tecrübe edinmelerinin hemen öncesinde doldurmaları istenmiştir.

Araştırmanın bağımsız değişkenleri hakkında veri toplamak amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu, sportif tüplü dalış yapan yerli ve yabancı turistlerin demografik özelliklerini belirlemeye yönelik toplam 13 sorudan oluşmaktadır. Kaygı ölçeği toplam 40 maddeden oluşan durumluk ve sürekli olmak üzere iki ayrı ölçekten oluşmaktadır. Bu maddelerden yirmisi durumluk kaygıyı ölçmede, diğer yirmisi ise sürekli kaygıyı ölçmede kullanılmaktadır. 4'lü likert tipi olan Türkçe durumluk kaygı ölçeğinde 1, 2, 5, 8, 10, 11, 15, 16, 19, 20 numaralı maddelere verilen cevaplar tersine puanlanırken, Türkçe sürekli kaygı ölçeğinde ise 21, 26, 27, 30, 33, 36, 39 numaralı maddelere verilen cevaplar tersine puanlanmaktadır. 4'lü likert tipi olan İngilizce durumluk kaygı ölçeğinde ise 1, 2, 5, 8, 10, 11, 15, 16, 19, 20 numaralı maddeler tersine puanlanırken, İngilizce sürekli kaygı ölçeğinde ise 21, 23, 26, 27, 30, 33, 34, 36, 39 numaralı maddeler tersine puanlanmaktadır. Her bir ölçekten elde edilen toplam puan değerı 20 ile 80 arasında değişebilir. Puanın büyük olması kaygı düzeyinin yüksek olduğuna, küçük olması ise kaygı düzeyinin düşük olduğuna işaret etmektedir (51).

Kaygı ölçeğinin Kuder-Richardson (Alpha) güvenilirliği 0.83 ile 0.87 arasında, test-tekrar test güvenilirliği 0.71 ile 0.86 arasında ve madde (Item Remainder) güvenilirliği 0.34 ile 0.72 arasında değişmekte olup yapı ya da deneysel kavram geçerliği ve kriter geçerliği yapılmış ve tatmin edici sonuçlara ulaşılmıştır (51). Araştırmada, kaygı düzeyini ölçmede kullanılan Spielberger tarafından geliştirilmiş olan durumluk ve sürekli kaygı ölçeğinin güvenilirliği durumluk ölçeği için $\alpha=0.93$ ve sürekli kaygı ölçeği için $\alpha=0.90$; aynı ölçeklerin Öner ve Le Compte tarafından Türkçeye uyarlanmış halinde ise durumluk ve sürekli kaygı ölçeğinin güvenilirliği durumluk ölçeği için $\alpha=0.86$ ve sürekli kaygı ölçeği için $\alpha=0.85$ olarak bulunmuştur.

1.2. Verilerin Analizi

Araştırmanın istatistiksel analizleri SPSS istatistik programının 17.0 sürümüyle yapılmıştır. SPSS programına, katılımcılara ait veriler girildikten sonra durumluk ve sürekli kaygı toplam puanları ve ortalama puanları hesaplanmıştır. Daha sonra bulunan değerlerin aritmetik ortalamaları (\bar{X}), standart sapmaları (SS), sıklık (f) dereceleri ve yüzde (%) değerleri bulunmuştur. Dağılımların ve grupların normalliğini test etmek için Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testleri yapılmıştır. Normal dağılım gösteren gruplar için parametrik testlerden ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testi ve ilişkisiz (bağımsız) örneklem için tek yönlü varyans analizi (gruplar arası farklılığı belirlemek için Scheffe testi kullanılmıştır) yapılmıştır. Normal dağılım göstermeyen gruplar için ise nonparametrik testlerden Mann-Whitney U testi ve Kruskal-Wallis H testi yapılmıştır. Parametrik testlerden ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testinin ve ilişkisiz (bağımsız) örneklem için tek yönlü varyans analizinin kullanılabilmesi için grupların da normal dağılım göstermesi ve grup varyanslarının homojen olması gerekmektedir (52).

Bir dağılımın normal dağılım olabilmesi için gözlemlerin normal veya normale dönüştürülebilir bir evrenden gelmesi, varyansların homojen olması, gözlemlerin birbirinden bağımsız olması ve değişkenlerin en az eşit aralık ölçeğinde olması gerekmektedir (53). Normallik varsayımı Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testi ile varyansların homojenliği ise Levene testi ile incelenmiştir. Kolmogorov-Smirnov testi eldeki verilerin, tanımlanmış bir evrenin normal olasılık dağılımına uyup uymadığını sınaama esasına dayanır. Test ettiği hipotez, “Mevcut verilerin dağılımı ile normal olasılık dağılımı arasında fark yoktur” şeklindeki yokluk hipotezidir. Shapiro-Wilk testi ise bir örneklem veri kümesinin, normal dağılım sergileyen bir evrenden gelip gelmediğini sınar. Test ettiği hipotez, “verilerin dağılımı ile normal dağılım sergileyen evrenin dağılımları arasında fark yoktur” şeklindeki yokluk hipotezidir. Her iki testte de p değerinin 0.05’ten büyük olması (“normal dağılımla aralarında fark yoktur” şeklindeki yokluk hipotezinin kabul edilerek) normalliğin sağlandığı anlamına gelmektedir (54). Yerli ve yabancı turistlerin durumluk kaygı düzeyleri ve sürekli kaygı düzeyleri arasındaki ilişki düzeyini belirlemek için de Pearson Korelasyon Analizi yapılmıştır.

Durumluk kaygı ölçeğinde toplam 20 madde yer almaktadır. Bu ölçekten alınabilecek en düşük puan 20, en yüksek puan 80'dir. Analizler yapılırken ve tablolar oluşturulurken ortalama puanlar dikkate alınmıştır. 1 ile 1.99 arası "hiç", 2 ile 2.99 arası "biraz", 3 ile 3.99 arası "çok", 4 "tamamıyla" olarak değerlendirilmiştir.

Sürekli kaygı ölçeğinde toplam 20 madde yer almaktadır. Bu ölçekten alınabilecek en düşük puan 20, en yüksek puan 80'dir. Analizler yapılırken ve tablolar oluşturulurken ortalama puanlar dikkate alınmıştır. 1 ile 1.99 arası "hemen hemen hiçbir zaman", 2 ile 2.99 arası "bazen", 3 ile 3.99 arası "çok zaman", 4 "hemen hemen her zaman" olarak değerlendirilmiştir.

4.BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın problem durumuna ve alt problemlerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 3. Yerli Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Puan Türü	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Durumluk Kaygı	D(65)=0.08	0.200

Tablo 3’de görüldüğü gibi sportif tüpü dalış öncesi durumluk kaygı puanı normal dağılım göstermektedir (D(65)=0.08, $p>0.05$).

Tablo 4. Yerli Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Durumluk Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Cinsiyet	Erkek	D(41)=0.09	0.200
	Kadın	D(24)=0.12	0.200

Tablo 4’te Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, durumluk kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden cinsiyet, bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Durumluk kaygı puanı, Erkeklerde $D(41)=0.09$, $p>0.05$, Kadınlarda $D(24)=0.12$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Cinsiyet değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(0.80)=0.37$, $p>0.05$). Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testi sonuçları Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5. Yerli Turistlerin Cinsiyet Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Levene	t	Sd	p
Cinsiyet	Erkek	41	1.55	0.37	0.37	-0.95	63	0.348
	Kadın	24	1.64	0.45				

Tablo 5'e bakıldığında yerli turistlerin dalış öncesi durumluk kaygı puanları cinsiyete göre karşılaştırılmıştır. Durumluk kaygı puanı ortalamalarına göre erkek turistler ($\bar{X}=1.55$, $SS=0.37$, hiç) ve kadın turistler ($\bar{X}=1.64$, $SS=0.45$, hiç) aynı aralıkta yer almaktadır. Durumluk kaygı puanları cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($t(63)=-0.95$, $p>0.05$).

Tablo 6. Yerli Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Yaş Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Durumluk Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Yaş	24 yaş altı	D(14)=0.12	0.200
	25-44 yaş	D(51)=0.11	0.179

Tablo 6'da, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, durumluk kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden yaş bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Durumluk kaygı puanı, 24 yaş altı $D(14)=0.12$, $p>0.05$; 25-44 yaş $D(51)=0.11$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Yaş değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(0.18)=0.67$, $p>0.05$). Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testi sonuçları Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. Yerli Turistlerin Yaş Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Levene	t	Sd	p
Yaş	24 yaş altı	14	1.74	0.45	0.67	1.68	63	0.098
	25-44 yaş	51	1.54	0.38				

Tablo 7'ye bakıldığında yerli turistlerin dalış öncesi durumluk kaygı puanları yaş değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Durumluk kaygı puanı ortalamalarına göre 24 yaş altı turistler ($\bar{X} = 1.74$, $SS=0.45$, hiç) ve 25-44 yaş arası turistler ($\bar{X} = 1.54$, $SS=0.38$, hiç) aynı aralıkta yer almaktadır. Durumluk kaygı puanları yaş değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($t(63)=1.68$, $p>0.05$).

Tablo 8. Yerli Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Vücut Kitle İndeksi Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Durumluk Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Vücut Kitle İndeksi	Normal	D(37)=0.09	0.200
	Normal Üstü	D(28)=0.11	0.200

Tablo 8'de, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, durumluk kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden vücut kitle indeksi bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Durumluk kaygı puanı, normal kiloda olanlarda $D(37)=0.09$, $p>0.05$, normal üstü kiloda olanlarda $D(28)=0.11$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Vücut kitle indeksi değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(0.11)=0.75$, $p>0.05$). Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testi sonuçları Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9. Yerli Turistlerin Vücut Kitle İndeksi Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Levene	t	Sd	p
Vücut Kitle İndeksi	Normal	37	1.61	0.39	0.75	0.75	63	0.455
	Normal Üstü	28	1.54	0.41				

Tablo 9'a bakıldığında yerli turistlerin dalış öncesi durumluk kaygı puanları vücut kitle indeksi değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Durumluk kaygı puanı ortalamalarına göre normal kiloda olan turistler ($\bar{X}=1.61$, $SS=0.39$, hiç) ve normal üstü kiloda olan turistler ($\bar{X}=1.54$, $SS=0.41$, hiç) aynı aralıkta yer almaktadır. Durumluk kaygı puanları vücut kitle indeksi değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($t(63)=0.75$, $p>0.05$).

Tablo 10. Yerli Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Eğitim Seviyesi Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Durumluk Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Eğitim Seviyesi	Ortaokul	D(19)=0.12	0.200
	Lise	D(40)=0.12	0.197
	Üniversite	D(6)=0.14	0.200

Tablo 10'de, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, durumluk kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden eğitim seviyesi bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Durumluk kaygı puanı, ortaokul mezunu turistlerde $D(19)=0.12$, $p>0.05$, lise mezunu turistlerde $D(40)=0.12$, $p>0.05$, üniversite mezunu turistlerde $D(6)=0.14$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Eğitim seviyesi değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(0.70)=0.50$; $p>0.05$). Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 11'de verilmiştir.

Tablo 11. Yerli Turistlerin Eğitim Seviyesi Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	A.F.
Eğitim Seviyesi	Ortaokul	19	1.66	0.44	Gruplar Arası	0.17	2	0.08	0.52	0.598	-
	Lise	40	1.55	0.39	Gruplar İçi	10.09	62	0.16			
	Üniversite	6	1.53	0.34	Toplam	10.26	64				

Tablo 11'e bakıldığında yerli turistlerin dalış öncesi durumluk kaygı puanları eğitim seviyesi değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Durumluk kaygı puanı ortalamalarına göre ortaokul mezunu olan turistler ($\bar{X}=1.66$, $SS=0.44$, hiç), lise mezunu olan turistler ($\bar{X}=1.55$, $SS=0.39$, hiç) ve üniversite mezunu olan turistler ($\bar{X}=1.53$, $SS=0.34$, hiç) aynı aralıkta yer almaktadır. Durumluk kaygı puanları eğitim seviyesi değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($F(63)=0.52$, $p>0.05$).

Tablo 12. Yerli Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Aylık Gelir Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Durumluk Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Aylık Gelir	1000\$'dan az	D(28)=0.09	0.200
	1001\$'dan fazla	D(37)=0.13	0.092

Tablo 12'de, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, durumluk kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden aylık gelir bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Durumluk kaygı puanı, aylık geliri 1000\$'dan az olan turistlerde $D(28)=0.09$, $p>0.05$, aylık geliri 1001\$'dan fazla olan turistlerde $D(37)=0.13$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Aylık gelir değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(2.82)=0.10$, $p>0.05$). Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı

olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testi sonuçları Tablo 13’te verilmiştir.

Tablo 13. Yerli Turistlerin Aylık Gelir Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Levene	t	Sd	p
Aylık Gelir	1000 \$’dan az	28	1.67	0.34	0.10	1.61	63	0.112
	1001 \$’dan fazla	37	1.51	0.43				

Tablo 13’e bakıldığında yerli turistlerin dalış öncesi durumluk kaygı puanları aylık gelir göre karşılaştırılmıştır. Durumluk kaygı puanı ortalamalarına göre aylık geliri 1000\$’dan az olan turistler ($\bar{X}=1.67$, $SS=0.34$, hiç) ve aylık geliri 1000\$’dan fazla olan turistler ($\bar{X}=1.51$, $SS=0.43$, hiç) aynı aralıkta yer almaktadır. Durumluk kaygı puanları aylık gelir değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($t(63)=1.61$, $p>0.05$).

Tablo 14. Yerli Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Medeni Durum Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Durumluk Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Medeni Durum	Bekâr	D(25)= 0.13	0.200
	Evli	D(40)= 0.08	0.200

Tablo 14’te, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, durumluk kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden medeni durum bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Durumluk kaygı puanı, bekâr olan turistlerde $D(25)=0.13$, $p>0.05$, evli olan turistlerde $D(40)=0.08$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Medeni durum değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(0.04)=0.84$, $p>0.05$). Belirlenen iki grubun ortalama puanları

arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testi sonuçları Tablo 15’te verilmiştir.

Tablo 15. Yerli Turistlerin Medeni Durum Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem için t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Levene	t	Sd	p
Medeni Durum	Bekâr	25	1.58	0.38	0.84	-0.07	63	0.946
	Evli	40	1.59	0.42				

Tablo 15’e bakıldığında yerli turistlerin dalış öncesi durumluk kaygı puanları medeni durum değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Durumluk kaygı puanı ortalamalarına göre bekâr olan turistler ($\bar{X}=1.58$, $SS=0.38$, $n=25$) ve evli olan turistler ($\bar{X}=1.59$, $SS=0.42$, $n=40$) aynı aralıkta yer almaktadır. Durumluk kaygı puanları medeni durum değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($t(63)=-0.07$, $p>0.05$).

Tablo 16. Yerli Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Çocuk Sahibi Olma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Durumluk Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Çocuk Sahibi Olma	Yok	D(56)=0.08	0.200
	Var	D(9)=0.15	0.200

Tablo 16’da, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, durumluk kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden çocuk sahibi olma bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Durumluk kaygı puanı, çocuk sahibi olmayan turistlerde $D(56)=0.08$, $p>0.05$, çocuk sahibi olan turistlerde $D(9)=0.15$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Çocuk sahibi olma değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(0.02)=0.88$, $p>0.05$). Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testinden yararlanılmıştır. Grup

puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testi sonuçları Tablo 17’de verilmiştir.

Tablo 17. Yerli Turistlerin Çocuk Sahibi Olma Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Levene	t	Sd	p
Çocuk Sahibi Olma	Yok	56	1.56	0.40	0.88	-0.95	63	0.346
	Var	9	1.70	0.39				

Tablo 17’ye bakıldığında yerli turistlerin dalış öncesi durumluk kaygı puanları çocuk sahibi olma değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Durumluk kaygı puanı ortalamalarına göre çocuk sahibi olan turistler ($\bar{X}=1.56$, $SS=0.40$, $n=56$) ve çocuk sahibi olmayan turistler ($\bar{X}=1.70$, $SS=0.39$, $n=9$) aynı aralıkta yer almaktadır. Durumluk kaygı puanları çocuk sahibi olma değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($t(63)=-0.95$, $p>0.05$).

Tablo 18. Yerli Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Spora İlgili Duyuma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Durumluk Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Spora İlgili Duyuma	Hayır	D(44)=0.11	0.200
	Evet	D(21)=0.22	0.013

Tablo 18’de, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, durumluk kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden spora ilgi duyma bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir. Durumluk kaygı puanı, spora ilgi duymayan turistlerde $D(44)=0.11$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir, spora ilgi duyan turistlerde $D(21)=0.22$, $p<0.05$ olduğundan normal dağılım göstermemektedir. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için parametrik olmayan testlerden ilişkisiz ölçümler için Mann-Whitney U testi sonuçları Tablo 19’da verilmiştir.

Tablo 19. Yerli Turistlerin Spora İlgi Duyma Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz Ölçümler İçin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Spora İlgi Duyma	Hayır	44	36.97	1626.50	287.50	0.014*
	Evet	21	24.69	518.50		

* p<0.05

Tablo 19'a bakıldığında yerli turistlerin dalış öncesi durumluk kaygı puanları spora ilgi duyma değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Durumluk kaygı puanı sıra ortalamalarına göre spora ilgi duymayan turistler (Sıra Ortalaması=36.97) ve spora ilgi duyan turistler (Sıra Ortalaması=24.69) olmak üzere, spora ilgi duyan turistlerin durumluk kaygı puanı sıra ortalamaları daha düşüktür. Spora ilgi duyma değişkenine göre durumluk kaygı puanı anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır (U=287.50, p<0.05).

Tablo 20. Yerli Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Dalış İle İlgili Okuma Yapma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Durumluk Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Dalış İle İlgili Okuma Yapma	Evet	D(23)=0.17	0.095
	Hayır	D(42)=0.07	0.200

Tablo 20'de, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, durumluk kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden dalış ile ilgili okuma yapma bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Durumluk kaygı puanı, dalış ile ilgili okuma yapan turistlerde D(23)=0.17, p>0.05, dalış ile ilgili okuma yapmayan turistlerde D(42)=0.07, p>0.05 olduğundan normal dağılım göstermektedir. Dalış ile ilgili okuma yapma değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir (F(1.50)=0.23, p>0.05). Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testi sonuçları Tablo 21'de verilmiştir.

Tablo 21. Yerli Turistlerin Dalış İle İlgili Okuma Yapma Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklemeler İçin t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Levene	t	Sd	p
Dalış İle İlgili Okuma Yapma	Evet	23	1.42	0.31	0.23	-2.60	63	0.012*
	Hayır	42	1.67	0.42				

* p<0.05

Tablo 21'e bakıldığında yerli turistlerin dalış öncesi durumluk kaygı puanları dalış ile ilgili okuma yapma değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Durumluk kaygı puanı ortalamalarına göre dalış ile ilgili okuma yapan turistler ($\bar{X}=1.42$, SS=0.31, hiç) ve dalış ile ilgili okuma yapmayan turistler ($\bar{X}=1.67$, SS=0.42, hiç) ile aynı aralıkta yer almasına rağmen durumluk kaygı puanları daha düşüktür. Dalış ile ilgili okuma yapma değişkenine göre durumluk kaygı puanı anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır (t(63)=2.60, p<0.05).

Tablo 22. Yerli Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Dalış İle İlgili Belgesel İzleme Değişkenine Göre Shapiro-Wilk Testi Sonuçları

Durumluk Kaygı	Grup	Shapiro-Wilk	p
Dalış İle İlgili Belgesel İzleme	Evet	D(61)=0.96	0.034
	Hayır	D(4)=0.90	0.426

Tablo 22'de, Shapiro-Wilk testi sonucunda, durumluk kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden dalış ile ilgili belgesel izleme bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir. Durumluk kaygı puanı, dalış ile ilgili belgesel izleyen turistlerde D(61)=0.96, p<0.05 olduğundan normal dağılım göstermemektedir, dalış ile ilgili belgesel izlemeyen turistlerde D(4)=0.90, p>0.05 olduğundan normal dağılım göstermektedir. Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) ölçümler için Mann-Whitney U testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını

belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) ölçümler için Mann-Whitney U testi sonuçları Tablo 23'te verilmiştir.

Tablo 23. Yerli Turistlerin Dalış İle İlgili Belgesel İzleme Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz Ölçümler İçin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Dalış İle İlgili Belgesel İzleme	Evet	61	31.77	1938.00	47.00	0.040
	Hayır	4	51.75	207.00		

* $p < 0.05$

Tablo 23'e bakıldığında yerli turistlerin dalış öncesi durumluk kaygı puanları dalış ile ilgili belgesel izleme değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Durumluk kaygı puanı sıra ortalamalarına göre dalış ile ilgili belgesel izleyen turistler (Sıra Ortalaması=31.77) ve dalış ile ilgili belgesel izlemeyen turistler (Sıra Ortalaması=51.75) olmak üzere, dalış ile ilgili belgesel izleyen turistler durumluk kaygı puanı sıra ortalamaları daha düşüktür. Dalış ile ilgili belgesel izleme değişkenine göre durumluk kaygı puanı anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır ($U=47.00$, $p < 0.05$).

Tablo 24. Yerli Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Sertifikalı Dalıcı Tanıma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Durumluk Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Sertifikalı Dalıcı Tanıma	Evet	D(27)=0.12	0.200
	Hayır	D(38)=0.09	0.200

Tablo 24'te, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, durumluk kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden sertifikalı dalıcı tanıma bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Durumluk kaygı puanı, sertifikalı dalıcı tanıyan turistlerde $D(27)=0.12$, $p > 0.05$, sertifikalı dalıcı tanımayan turistlerde $D(38)=0.09$, $p > 0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Sertifikalı dalıcı tanıma değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(0.27)=0.60$, $p > 0.05$). Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın

istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklemeler için t testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklemeler için t testi sonuçları Tablo 25’te verilmiştir

Tablo 25. Yerli Turistlerin Sertifikalı Dalıcı Tanıma Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklemeler İçin t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Levene	t	Sd	p
Sertifikalı Dalıcı Tanıma	Evet	27	1.42	0.34	0.60	-2.94	63	0.005*
	Hayır	38	1.70	0.40				

* p<0.05

Tablo 25’e bakıldığında yerli turistlerin dalış öncesi durumluk kaygı puanları medeni durum değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Durumluk kaygı puanı ortalamalarına göre sertifikalı dalıcı tanıyan turistler ($\bar{X}=1.42$, SS=0.34, hiç) ve sertifikalı dalıcı tanımayan turistler ($\bar{X}=1.70$, SS=0.40, hiç) aynı ile aynı aralıkta yer almasına rağmen durumluk kaygı puanları daha düşüktür. Dalış ile ilgili sertifikalı dalıcı tanıma değişkenine göre durumluk kaygı puanı anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır (t(63)=-2.94, p<0.05).

Tablo 26. Yerli Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Ekstrem Spor Yapma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Durumluk Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Ekstrem Spor Yapma	Evet	D(38)=0.11	0.200
	Hayır	D(27)=0.13	0.200

Tablo 26’da, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, durumluk kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden ekstrem spor yapma bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Durumluk kaygı puanı, ekstrem spor yapan turistlerde D(38)=0.11, p>0.05, ekstrem spor yapmayan turistlerde D(27)=0.13, p>0.05 olduğundan normal dağılım göstermektedir. Ekstrem spor yapma değişkeni için yapılan

Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(0.03)=0.87$, $p>0.05$). Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklemeler için t testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklemeler için t testi sonuçları Tablo 27’de verilmiştir.

Tablo 27. Yerli Turistlerin Ekstrem Spor Yapma Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklemeler İçin t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Levene	t	Sd	p
Ekstrem Spor Yapma	Evet	38	1.55	0.40	0.87	-0.68	63	0.502
	Hayır	27	1.62	0.41				

Tablo 27’ye bakıldığında yerli turistlerin dalış öncesi durumluk kaygı puanları ekstrem spor yapma değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Durumluk kaygı puanı ortalamalarına göre ekstrem spor yapan turistler ($\bar{X}=1.55$, $SS=0.40$, hiç) ve ekstrem spor yapmayan turistler ($\bar{X}=1.62$, $SS=0.41$, hiç) aynı aralıkta yer almaktadır. Sürekli kaygı puanları ekstrem spor yapma değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($t(63)=-0.68$, $p>0.05$).

Tablo 28. Yerli Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Puan Türü	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Sürekli Kaygı	$D(65)=0.11$	0.069

Tablo 28’de görüldüğü gibi yerli turistlerin sürekli kaygı puanı($D(65)=0.11$, $p>0.05$) normal dağılım göstermektedir.

Tablo 29. Yerli Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Sürekli Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Cinsiyet	Erkek	D(41)=0.10	0.200
	Kadın	D(24)=0.12	0.200

Tablo 29’da, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, sürekli kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden cinsiyet bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Sürekli kaygı puanı, Erkeklerde $D(41)=0.10$, $p>0.05$, Kadınlarda $D(24)=0.12$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Cinsiyet değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(1.75)=0.19$, $p>0.05$). Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testi sonuçları Tablo 30’da verilmiştir.

Tablo 30. Yerli Turistlerin Cinsiyet Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Levene	t	Sd	p
Cinsiyet	Erkek	41	1.79	0.34	0.19	-1.55	63	0.127
	Kadın	24	1.95	0.46				

Tablo 30’a bakıldığında yerli turistlerin sürekli kaygı puanları cinsiyete göre karşılaştırılmıştır. Sürekli kaygı puanı ortalamalarına göre erkek turistler ($\bar{X}=1.79$, $SS=0.34$, $n=41$) ve kadın turistler ($\bar{X}=1.95$, $SS=0.46$, $n=24$) aynı aralıkta yer almaktadır. Sürekli kaygı puanları cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($t(63)=-1.55$, $p>0.05$).

Tablo 31. Yerli Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Yaş Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Sürekli Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Yaş	24 yaş altı	D(14)=0.10	0.200
	25-44 yaş	D(51)=0.12	0.076

Tablo 31’de, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, sürekli kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden yaş bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Sürekli kaygı puanı, 24 yaş altı $D(14)=0.10$, $p>0.05$; 25-44 yaş $D(51)=0.12$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Yaş değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(0.27)=0.61$, $p>0.05$). Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testi sonuçları Tablo 32’de verilmiştir.

Tablo 32. Yerli Turistlerin Yaş Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Levene	t	Sd	p
Yaş	24 yaş altı	14	2.00	0.42	0.61	1.66	63	0.103
	25-44 yaş	51	1.81	0.38				

Tablo 32’ye bakıldığında yerli turistlerin sürekli kaygı puanları yaş değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Sürekli kaygı puanı ortalamalarına göre 24 yaş altı turistler ($\bar{X}=2.00$, $SS=0.42$, biraz) ve 25-44 yaş arası turistler ($\bar{X}=1.81$, $SS=0.38$, hiç) farklı aralıkta yer almaktadır. Sürekli kaygı puanları yaş değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($t(63)=1.66$, $p>0.05$).

Tablo 33. Yerli Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Vücut Kitle İndeksi Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Sürekli Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Vücut Kitle İndeksi	Normal	D(37)=0.11	0.200
	Normal Üstü	D(28)=0.11	0.200

Tablo 33’de, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, sürekli kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden vücut kitle indeksi bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Sürekli kaygı puanı, Normal kiloda olanlarda $D(37)=0.11$, $p>0.05$, normal üstü kiloda olanlarda $D(28)=0.11$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Vücut kitle indeksi değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(0.73)=0.40$, $p>0.05$). Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testi sonuçları Tablo 34’te verilmiştir.

Tablo 34. Yerli Turistlerin Vücut Kitle İndeksi Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Levene	t	Sd	p
Vücut Kitle İndeksi	Normal	37	1.91	0.42	0.40	1.51	63	0.136
	Normal Üstü	28	1.77	0.33				

Tablo 34’e bakıldığında yerli turistlerin sürekli kaygı puanları vücut kitle indeksi değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Sürekli kaygı puanı ortalamalarına göre normal kiloda olan turistler ($\bar{X}=1.91$, $SS=0.42$, hiç) ve normal üstü kiloda olan turistler ($\bar{X}=1.77$, $SS=0.33$, hiç) aynı aralıkta yer almaktadır. Sürekli kaygı puanları vücut kitle indeksi değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($t(63)=1.51$, $p>0.05$).

Tablo 35. Yerli Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Eğitim Seviyesi Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Sürekli Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Eğitim Seviyesi	Ortaokul	D(19)=0.25	0.004
	Lise	D(40)=0.11	0.200
	Üniversite	D(6)=0.17	0.200

Tablo 35’de, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, sürekli kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden eğitim seviyesi bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir. Sürekli kaygı puanı, ortaokul mezunu turistlerde $D(19)=0.25$, $p<0.05$, lise mezunu turistlerde $D(40)=0.11$, $p>0.05$, üniversite mezunu turistlerde $D(6)=0.17$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermemektedir. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için Kruskal-Wallis H testi analizi sonuçları Tablo 36’da verilmiştir.

Tablo 36. Yerli Turistlerin Eğitim Seviyesi Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren Kruskal-Wallis H Testi Analizi Sonuçları

Değişken	Grup	N	Sıra Ort.	Sd	χ^2	p	A.F.
Eğitim Seviyesi	Ortaokul	19	35.26	2	0.400	0.819	-
	Lise	40	31.94	62			
	Üniversite	6	32.92	64			

Tablo 36’ya bakıldığında yerli turistlerin sürekli kaygı puanları eğitim seviyesi değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Sürekli kaygı puanı ortalamalarına göre ortaokul mezunu olan turistlerin (Sıra Ortalaması=35.26), lise mezunu olan turistlerin (Sıra Ortalaması=31.94) ve üniversite mezunu olan turistlerin (Sıra Ortalaması=32.92) olmak üzere, sürekli kaygı puanları eğitim seviyesi değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($\chi^2=0.400$, $p>0.05$).

Tablo 37. Yerli Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Aylık Gelir Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Sürekli Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Aylık Gelir	1000\$'dan az	D(28)=0.12	0.200
	1001\$'dan fazla	D(37)=0.11	0.200

Tablo 37'de, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, sürekli kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden aylık gelir bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Sürekli kaygı puanı, aylık geliri 1000\$'dan az olan turistlerde $D(28)=0.12$, $p>0.05$, aylık geliri 1001\$'dan fazla olan turistlerde $D(37)=0.11$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Aylık gelir değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(1.65)=0.20$, $p>0.05$) Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testi sonuçları Tablo 38'te verilmiştir.

Tablo 38. Yerli Turistlerin Aylık Gelir Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Levene	t	Sd	p
Aylık Gelir	1000\$'dan az	28	1.87	0.33	0.20	0.365	63	0.717
	1001\$'dan fazla	37	1.83	0.44				

Tablo 38'e bakıldığında yerli turistlerin sürekli kaygı puanları aylık gelir göre karşılaştırılmıştır. Sürekli kaygı puanı ortalamalarına göre aylık geliri 1000\$'dan az olan turistler ($\bar{X}=1.87$, $SS=0.33$, hiç) ve aylık geliri 1000\$'dan fazla olan turistler ($\bar{X}=1.83$, $SS=0.44$, hiç) aynı aralıkta yer almaktadır. Sürekli kaygı puanları aylık gelir değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($t(63)=0.365$, $p>0.05$).

Tablo 39. Yerli Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Medeni Durum Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Sürekli Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Medeni Durum	Bekâr	D(25)=0.11	0.200
	Evli	D(40)=0.11	0.200

Tablo 39’da, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, sürekli kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden medeni durum bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Sürekli kaygı puanı, bekâr olan turistlerde $D(25)=0.11$, $p>0.05$, evli olan turistlerde $D(40)=0.11$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Medeni durum değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(0.57)=0.45$, $p>0.05$). Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testi sonuçları Tablo 40’te verilmiştir.

Tablo 40. Yerli Turistlerin Medeni Durum Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Levene	t	Sd	p
Medeni Durum	Bekâr	25	1.83	0.41	0.45	-0.31	63	0.756
	Evli	40	1.86	0.38				

Tablo 40’a bakıldığında yerli turistlerin sürekli kaygı puanları medeni durum değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Sürekli kaygı puanı ortalamalarına göre bekâr olan turistler ($\bar{X}=1.83$, $SS=0.41$, hiç) ve evli olan turistler ($\bar{X}=1.86$, $SS=0.38$, hiç) aynı aralıkta yer almaktadır. Sürekli kaygı puanları medeni durum değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($t(63)=-0.31$, $p>0.05$).

Tablo 41. Yerli Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Çocuk Sahibi Olma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Sürekli Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Çocuk Sahibi Olma	Yok	D(56)= 0.07	0.200
	Var	D(9)= 0.33	0.005

Tablo 41’de, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, sürekli kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden çocuk sahibi olma bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir. Sürekli kaygı puanı, çocuk sahibi olmayan turistlerde $D(56)=0.07$, $p>0.05$, çocuk sahibi olan turistlerde $D(9)=0.33$, $p<0.05$ olduğundan normal dağılım göstermemektedir. Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) ölçümler için Mann-Whitney U testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) ölçümler için Mann-Whitney U testi sonuçları Tablo 42’de verilmiştir.

Tablo 42. Yerli Turistlerin Çocuk Sahibi Olma Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Ölçümler İçin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Çocuk Sahibi Olma	Yok	56	33.24	1851.50	238.50	0.797
	Var	9	31.50	283.50		

Tablo 42’ye bakıldığında yerli turistlerin sürekli kaygı puanları dalış ile ilgili belgesel izleme değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Sürekli kaygı puanı sıra ortalamalarına göre dalış ile ilgili belgesel izleyen turistler (Sıra Ortalaması=33.24) ve dalış ile ilgili belgesel izlemeyen turistler (Sıra Ortalaması=31.50) olmak üzere, sürekli kaygı puanı sıra ortalamaları dalış ile ilgili belgesel izleme değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($U=238.50$, $p>0.05$).

Tablo 43. Yerli Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Spora İlgili Duyma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Sürekli Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Spora İlgili Duyma	Hayır	D(44)=0.18	0.001
	Evet	D(21)=0.15	0.200

Tablo 43’de, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, sürekli kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden spora ilgi duyma bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir. Sürekli kaygı puanı, spora ilgi duymayan turistlerde $D(44)=0.18$, $p<0.05$, spora ilgi duyan turistlerde $D(21)=0.15$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermemektedir. Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) ölçümler için Mann-Whitney U testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) ölçümler için Mann-Whitney U testi sonuçları Tablo 42’de verilmiştir.

Tablo 44. Yerli Turistlerin Spora İlgili Duyma Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Ölçümler İçin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Spora İlgili Duyma	Hayır	44	35.64	1568.00	346.00	0.103
	Evet	21	27.48	577.00		

Tablo 44’e bakıldığında yerli turistlerin sürekli kaygı puanları spora ilgi duyma değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Sürekli kaygı puanı sıra ortalamalarına göre spora ilgi duymayan turistler (Sıra Ortalaması=35.64) ve spora ilgi duyan turistler (Sıra Ortalaması=27.48) olmak üzere, sürekli kaygı puanı sıra ortalamaları spora ilgi duyma değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($U=346.00$, $p>0.05$).

Tablo 45. Yerli Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Dalış İle İlgili Okuma Yapma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Sürekli Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Dalış İle İlgili Okuma Yapma	Evet	D(23)= 0.15	0.173
	Hayır	D(42)= 0.13	0.073

Tablo 45’de, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, sürekli kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden dalış ile ilgili okuma yapma bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Sürekli kaygı puanı, dalış ile ilgili okuma yapan turistlerde $D(23)=0.15$, $p>0.05$, dalış ile ilgili okuma yapmayan turistlerde $D(42)=0.13$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Dalış ile ilgili okuma yapma değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(0.29)=0.59$, $p>0.05$). Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testi sonuçları Tablo 46’da verilmiştir.

Tablo 46. Yerli Turistlerin Dalış İle İlgili Okuma Yapma Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Levene	t	Sd	p
Dalış İle İlgili Okuma Yapma	Evet	23	1.69	0.33	0.59	-2.55	63	0.013*
	Hayır	42	1.94	0.40				

* $p<0.05$

Tablo 46’ya bakıldığında yerli turistlerin sürekli kaygı puanları dalış ile ilgili okuma yapma değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Sürekli kaygı puanı ortalamalarına göre dalış ile ilgili okuma yapan turistler ($\bar{X}=1.69$, $SS=0.33$, hiç) ve dalış ile ilgili okuma yapmayan turistler ($\bar{X}=1.94$, $SS=0.40$, hiç) ile aynı aralıkta yer almasına rağmen sürekli kaygı puanları daha düşüktür. Dalış ile ilgili okuma yapma değişkenine göre sürekli kaygı puanı anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır ($t(63)=-2.55$, $p<0.05$).

Tablo 47. Yerli Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Dalış İle İlgili Belgesel İzleme Değişkenine Göre Shapiro-Wilk Testi Sonuçları

Sürekli Kaygı	Grup	Shapiro-Wilk	p
Dalış İle İlgili Belgesel İzleme	Evet	D(61)=0.97	0.082
	Hayır	D(4)=0.68	0.006

Tablo 47’de, Shapiro-Wilk testi sonucunda, sürekli kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden dalış ile ilgili belgesel izleme bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir. Sürekli kaygı puanı, dalış ile ilgili belgesel izleme turistlerde $D(61)=0.97$, $p>0.05$, dalış ile ilgili belgesel izlemeyen turistlerde $D(4)=0.68$, $p<0.05$ olduğundan normal dağılım göstermemektedir. Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) ölçümler için Mann-Whitney U testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) ölçümler için Mann-Whitney U testi sonuçları Tablo 48’de verilmiştir.

Tablo 48. Yerli Turistlerin Dalış İle İlgili Belgesel İzleme Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz Ölçümler İçin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Dalış İle İlgili Belgesel İzleme	Evet	61	32.34	1973.00	82.00	0.274
	Hayır	4	43.00	172.00		

Tablo 48’e bakıldığında yerli turistlerin sürekli kaygı puanları dalış ile ilgili belgesel izleme değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Sürekli kaygı puanı sıra ortalamalarına göre dalış ile ilgili belgesel izleyen turistler (Sıra Ortalaması=32.34) ve dalış ile ilgili belgesel izlemeyen turistler (Sıra Ortalaması=43.00) olmak üzere, sürekli kaygı puanı sıra ortalamaları dalış ile ilgili belgesel izleme değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($U=82.00$, $p>0.05$).

Tablo 49. Yerli Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Sertifikalı Dalıcı Tanıma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Sürekli Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Sertifikalı Dalıcı Tanıma	Evet	D(27)=0.13	0.200
	Hayır	D(38)=0.16	0.016

Tablo 49’da, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, sürekli kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden sertifikalı dalıcı tanıma bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir. Sürekli kaygı puanı, sertifikalı dalıcı tanıyan turistlerde $D(27)=0.13$, $p>0.05$, sertifikalı dalıcı tanımayan turistlerde $D(38)=0.16$, $p<0.05$ olduğundan normal dağılım göstermemektedir. Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) ölçümler için Mann-Whitney U testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) ölçümler için Mann-Whitney U testi sonuçları Tablo 50’de verilmiştir.

Tablo 50. Yerli Turistlerin Sertifikalı Dalıcı Tanıma Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz Ölçümler İçin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Sertifikalı Dalıcı Tanıma	Evet	27	28.15	760.00	382.00	0.081
	Hayır	38	36.45	1385.00		

Tablo 50’ye bakıldığında yerli turistlerin sürekli kaygı puanları dalış ile ilgili belgesel izleme değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Sürekli kaygı puanı sıra ortalamalarına göre dalış ile ilgili sertifikalı dalıcı tanıyan turistler (Sıra Ortalaması=28.15) ve dalış ile ilgili sertifikalı dalıcı tanımayan turistlerin (Sıra Ortalaması=36.45) olmak üzere, sürekli kaygı puanı sıra ortalamaları sertifikalı dalıcı tanıma değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($U=382.00$, $p>0.05$).

Tablo 51. Yerli Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Ekstrem Spor Yapma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Sürekli Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Ekstrem Spor Yapma	Evet	D(38)=0.08	0.200
	Hayır	D(27)=0.11	0.200

Tablo 51’de, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, sürekli kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden ekstrem spor yapma bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Sürekli kaygı puanı, ekstrem spor yapan turistlerde $D(38)=0.08$, $p>0.05$, ekstrem spor yapmayan turistlerde $D(27)=0.11$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Ekstrem spor yapma değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(2,17)=0.15$, $p>0.05$). Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testi sonuçları Tablo 52’de verilmiştir.

Tablo 52. Yerli Turistlerin Ekstrem Spor Yapma Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem için t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Levene	t	Sd	p
Ekstrem Spor Yapma	Evet	38	1.80	0.33	0.15	-1.35	63	0.183
	Hayır	27	1.93	0.45				

Tablo 52’ye bakıldığında yerli turistlerin dalış sürekli kaygı puanları ekstrem spor yapma değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Sürekli kaygı puanı ortalamalarına göre ekstrem spor yapan turistler ($\bar{X}=1.80$, $SS=0.33$, $n=38$) ve ekstrem spor yapmayan turistler ($\bar{X}=1.93$, $SS=0.45$, $n=27$) aynı aralıkta yer almaktadır. Sürekli kaygı puanları ekstrem spor yapma değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($t(63)=1.35$, $p>0.05$).

Tablo 53. Yabancı Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Puan Türü	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Durumluk Kaygı	D(65)=0.11	0.057

Tablo 53’de görüldüğü gibi sportif tüpü dalış öncesi durumluk kaygı puanı normal dağılım göstermektedir ($D(65)=0.11$ $p>0.05$).

Tablo 54. Yabancı Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Durumluk Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Cinsiyet	Erkek	D(35)=0.15	0.058
	Kadın	D(30)=0.14	0.112

Tablo 54’te, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, durumluk kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden cinsiyet bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Durumluk kaygı puanı, Erkeklerde $D(35)=0.15$, $p>0.05$, Kadınlarda $D(30)=0.14$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Cinsiyet değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(0.14)=0.71$, $p>0.05$). Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testi sonuçları Tablo 55’te verilmiştir.

Tablo 55. Yabancı Turistlerin Cinsiyet Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklemeler İçin t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Levene	t	Sd	p
Cinsiyet	Erkek	35	1.73	0.63	0.71	-1.35	63	0.181
	Kadın	30	1.95	0.70				

Tablo 55'e bakıldığında yabancı turistlerin dalış öncesi durumluk kaygı puanları cinsiyete göre karşılaştırılmıştır. Durumluk kaygı puanı ortalamalarına göre erkek turistler ($\bar{X}=1.73$, $SS=0.63$, hiç) ve kadın turistler ($\bar{X}=1.95$, $SS=0.70$, hiç) aynı aralıkta yer almaktadır. Durumluk kaygı puanları cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($t(63)=-1.35$, $p>0.05$).

Tablo 56. Yabancı Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Yaş Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Durumluk Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Yaş	24 yaş altı	D(29)=0.13	0.200
	25-44 yaş	D(21)=0.17	0.130
	45 yaş üstü	D(15)=0.15	0.200

Tablo 56'da, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, durumluk kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden yaş bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Durumluk kaygı puanı, 24 yaş altı $D(29)=0.13$, $p>0.05$; 25-44 yaş $D(21)=0.17$, $p>0.05$ ve 45 yaş üstü $D(15)=0.15$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Yaş değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(3,10)=0.52$, $p>0.05$). Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklemeler için tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 57'de verilmiştir.

Tablo 57. Yabancı Turistlerin Yaş Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklemeler İçin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	A.F.
Yaş	24 yaş altı(1)	29	1.73	0.49	Gruplar Arası	3.23	2	1.62	3.92	0.025*	3-2
	25-44 yaş(2)	21	1.69	0.68	Gruplar İçi	25.56	62	0.41			
	45 yaş üstü(3)	15	2.24	0.82	Toplam	28.79	64				

*p<0.05

Tablo 57'ye bakıldığında yerli turistlerin dalış öncesi durumluk kaygı puanları eğitim seviyesi değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Durumluk kaygı puanı ortalamalarına göre ortaokul mezunu olan turistler ($\bar{X}=1.73$, SS=0.49, hiç), lise mezunu olan turistler ($\bar{X}=1.69$, SS=0.68, bazen) ve üniversite mezunu olan turistler ($\bar{X}=2.24$, SS=0.82, hiç) farklı aralıkta yer almaktadır. Durumluk kaygı puanları eğitim seviyesi değişkenine göre incelendiğinde 45 yaş üstü olan turistlerin durumluk kaygı puanlarının 25-44 yaş üstü olan turistlerin kaygı puanlarından daha yüksek olduğu görülmektedir (F(63)=3.92, p<0.05).

Tablo 58. Yabancı Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Vücut Kitle İndeksi Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Durumluk Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Vücut Kitle İndeksi	Normal	D(41)=0.10	0.200
	Normal Üstü	D(24)=0.20	0.016

Tablo 58'de, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, durumluk kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden vücut kitle indeksi bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir. Durumluk kaygı puanı, normal kiloda olanlarda D(41)=0.10, p>0.05, normal üstü kiloda olanlarda D(24)=0.20, p<0.05 olduğundan normal dağılım göstermemektedir. Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) ölçümler için Mann-

Whitney U testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) ölçümler için Mann-Whitney U testi sonuçları Tablo 59’da verilmiştir.

Tablo 59. Yabancı Turistlerin Vücut Kitle İndeksi Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz Ölçümler İçin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Vücut Kitle İndeksi	Normal	41	32.49	1332.00	471.00	0.775
	Normal Üstü	24	33.88	813.00		

Tablo 59’a bakıldığında yerli turistlerin dalış öncesi durumluk kaygı puanları vücut kitle indeksi değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Durumluk kaygı puanı sıra ortalamalarına göre normal kiloda olan turistler (Sıra Ortalaması=32.49) ve normal üstü kiloda olan turistlerin (Sıra Ortalaması=33.88) durumluk kaygı puanı sıra ortalamaları daha düşüktür. Vücut kitle indeksi değişkenine göre durumluk kaygı puanı anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır (U=417.00, $p>0.05$).

Tablo 60. Yabancı Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Eğitim Seviyesi Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Durumluk Kaygı Eğitim Seviyesi	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
	Ortaokul	D(18)=0.14	0.200
	Lise	D(31)=0.12	0.200
	Üniversite	D(16)=0.09	0.200

Tablo 60’da, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, durumluk kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden eğitim seviyesi bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Durumluk kaygı puanı, ortaokul mezunu turistlerde D(18)=0.14, $p>0.05$, lise mezunu turistlerde D(31)=0.12, $p>0.05$, üniversite mezunu turistlerde D(16)=0.09, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Eğitim seviyesi değişkeni için

yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olmadığı belirlenmiştir (F(3.28)=0.044; p>0.0). Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 61’de verilmiştir.

Tablo 61. Yabancı Turistlerin Eğitim Seviyesi Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	A.F.
Eğitim Seviyesi	Ortaokul	18	1.77	0.66	Gruplar Arası	0.65	2	0.32	0.71	0.49	-
	Lise	31	1.93	0.78	Gruplar İçi	28.14	62	0.45			
	Üniversite	16	1.70	0.41	Toplam	28.79	64				

Tablo 61’e bakıldığında yabancı turistlerin dalış öncesi durumluk kaygı puanları eğitim seviyesi değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Durumluk kaygı puanı ortalamalarına göre ortaokul mezunu olan turistler ($\bar{X}=1.77$, SS=0.66, hiç), lise mezunu olan turistler ($\bar{X}=1.93$, SS=0.78, hiç) ve üniversite mezunu olan turistler ($\bar{X}=1.70$, SS=0.41, hiç) aynı aralıkta yer almaktadır. Durumluk kaygı puanları eğitim seviyesi değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır (F(63)=0.71, p>0.05)

Tablo 62. Yabancı Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Aylık Gelir Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Durumluk Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Aylık Gelir	3000\$'dan az	D(47)=0.10	0.200
	3001\$'dan fazla	D(18)=0.17	0.157

Tablo 62'de, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, durumluk kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden aylık gelir bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Durumluk kaygı puanı, aylık geliri 3000\$'dan az olan turistlerde $D(47)=0.10$, $p>0.05$, aylık geliri 3001\$'dan fazla olan turistlerde $D(18)=0.17$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Aylık gelir değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(1,17)=0.28$, $p>0.05$) Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testi sonuçları Tablo 63'te verilmiştir.

Tablo 63. Yabancı Turistlerin Aylık Gelir Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Levene	t	Sd	p
Aylık Gelir	3000\$'dan az	47	1.96	0.68	0.28	2.61	63	0.011*
	3001\$'dan fazla	18	1.49	0.53				

* $p<0.05$

Tablo 63'e bakıldığında yabancı turistlerin dalış öncesi durumluk kaygı puanları aylık gelir göre karşılaştırılmıştır. Durumluk kaygı puanı ortalamalarına göre aylık geliri 3000 \$'dan az olan turistler ($\bar{X}=1.96$, $SS=0.68$, hiç) ve aylık geliri 3001\$'dan fazla olan turistler ($\bar{X}=1.49$, $SS=0.53$, hiç) aynı aralıkta yer almasına rağmen, durumluk kaygı puanları aylık geliri 3000\$'dan az olan yabancı turistlerin lehine anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır ($t(63)=2.61$, $p<0.05$).

Tablo 64. Yabancı Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Medeni Durum Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Durumluk Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Medeni Durum	Bekâr	D(44)=0.14	0.035
	Evli	D(21)=0.21	0.016

Tablo 64’te, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, durumluk kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden medeni durum bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir. Durumluk kaygı puanı, bekâr olan turistlerde $D(44)=0.14$, $p<0.05$, evli olan turistlerde $D(21)=0.21$, $p<0.05$ olduğundan normal dağılım göstermemektedir. Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) ölçümler için Mann-Whitney U testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) ölçümler için Mann-Whitney U testi sonuçları Tablo 65’te verilmiştir.

Tablo 65. Yabancı Turistlerin Medeni Durum Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Ölçümler İçin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Medeni Durum	Bekâr	44	30.34	1335.00	345.00	0.100
	Evli	21	38.57	810.00		

Tablo 65’e bakıldığında yabancı turistlerin dalış öncesi durumluk kaygı puanları medeni durum değişkenine göre karşılaştırılmıştır. durumluk kaygı puanı sıra ortalamalarına göre bekâr olan turistler (Sıra Ortalaması=30.34) ve evli olan turistler (Sıra Ortalaması=38.57) olmak üzere durumluk kaygı puanı sıra ortalamaları medeni durum değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($U=345.00$, $p>0.05$).

Tablo 66. Yabancı Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Çocuk Sahibi Olma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Durumluk Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Çocuk Sahibi Olma	Yok	D(45)=0.14	0.026
	Var	D(20)=0.11	0.200

Tablo 66’da, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, durumluk kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden çocuk sahibi olma bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir. Durumluk kaygı puanı, çocuk sahibi olmayan turistlerde $D(45)=0.14$, $p>0.05$, çocuk sahibi olan turistlerde $D(20)=0.11$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermemektedir. Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) ölçümler için Mann-Whitney U testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) ölçümler için Mann-Whitney U testi sonuçları Tablo 67’de verilmiştir.

Tablo 67. Yabancı Turistlerin Çocuk Sahibi Olma Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Ölçümler İçin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Çocuk Sahibi Olma	Yok	45	28.88	1299.50	264.50	0.008*
	Var	20	42.28	845.50		

* $p<0.05$

Tablo 65’e bakıldığında yabancı turistlerin dalış öncesi durumluk kaygı puanları çocuk sahibi olma değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Durumluk kaygı puanı sıra ortalamalarına göre çocuk sahibi olan turistler (Sıra Ortalaması=28.88) ve çocuk sahibi olmayan turistler (Sıra Ortalaması=42.28) olmak üzere, durumluk kaygı puanı sıra ortalamaları çocuk sahibi olan turistlerde daha düşüktür. Çocuk sahibi olma değişkenine göre durumluk kaygı puanı anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır ($U=264.50$, $p<0.05$).

Tablo 68. Yabancı Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Spora İlgili Duyma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Durumluk Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Spora İlgili Duyma	Hayır	D(28)=0.13	0.200
	Evet	D(37)=0.13	0.099

Tablo 68’de, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, durumluk kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden spora ilgi duyma bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Durumluk kaygı puanı, spora ilgi duymayan turistlerde $D(28)=0.13$, $p>0.05$, spora ilgi duyan turistlerde $D(37)=0.13$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Spora ilgi duyma değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(1.81)=0.18$, $p>0.05$). Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testi sonuçları Tablo 69’da verilmiştir.

Tablo 69. Yabancı Turistlerin Spora İlgili Duyma Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Levene	t	Sd	p
Spora İlgili Duyma	Hayır	28	1.87	0.74	0.18	0.39	63	0.701
	Evet	37	1.80	0.62				

Tablo 69’a bakıldığında yabancı turistlerin dalış öncesi durumluk kaygı puanları spora ilgi duyma değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Durumluk kaygı puanı ortalamalarına göre spora ilgi duymayan turistler ($\bar{X}=1.87$, $SS=0.74$, hiç) ve spora ilgi duyan turistler ($\bar{X}=1.80$, $SS=0.62$, hiç) ile aynı aralıkta yer almaktadır. Spora ilgi duyma değişkenine göre durumluk kaygı puanı anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($t(63)=0.39$, $p>0.05$).

Tablo 70. Yabancı Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Dalış İle İlgili Okuma Yapma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Durumluk Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Dalış İle İlgili Okuma Yapma	Evet	D(5)=0.19	0.200
	Hayır	D(60)=0.12	0.045

Tablo 70’de, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, durumluk kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden dalış ile ilgili okuma yapma bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir. Durumluk kaygı puanı, dalış ile ilgili okuma yapan turistlerde $D(5)=0.19$, $p>0.05$, dalış ile ilgili okuma yapmayan turistlerde $D(60)=0.12$, $p<0.05$ olduğundan normal dağılım göstermemektedir. Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) ölçümler için Mann-Whitney U testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) ölçümler için Mann-Whitney U testi sonuçları Tablo 71’de verilmiştir.

Tablo 71. Yabancı Turistlerin Dalış İle İlgili Okuma Yapma Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Ölçümler İçin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Dalış İle İlgili Okuma Yapma	Evet	5	25.50	127.50	112.50	0.355
	Hayır	60	33.63	2017.50		

Tablo 71’e bakıldığında yabancı turistlerin dalış öncesi durumluk kaygı puanları dalış ile ilgili okuma yapma değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Durumluk kaygı puanı sıra ortalamalarına göre dalış ile ilgili okuma yapan turistler (Sıra Ortalaması=25.50) ve dalış ile ilgili okuma yapmayan turistler (Sıra Ortalaması=33.63) olmak üzere, durumluk kaygı puanı sıra ortalamaları dalış ile ilgili okuma yapma değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır ($U=127.50$, $p>0.05$).

Tablo 72. Yabancı Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Dalış İle İlgili Belgesel İzleme Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Durumluk Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Dalış İle İlgili Belgesel İzleme	Evet	D(51)=0.11	0.096
	Hayır	D(14)=0.14	0.200

Tablo 72’de, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, durumluk kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden dalış ile ilgili belgesel izleme bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Durumluk kaygı puanı, dalış ile ilgili belgesel izleyen turistlerde $D(51)=0.11$, $p>0.05$, dalış ile ilgili belgesel izlemeyen turistlerde $D(14)=0.14$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Dalış ile ilgili belgesel izleme değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(1.31)=0.23$, $p>0.26$). Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testi sonuçları Tablo 73’de verilmiştir.

Tablo 73. Yabancı Turistlerin Dalış İle İlgili Belgesel İzleme Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Levene	t	Sd	p
Dalış İle İlgili Belgesel İzleme	Evet	51	1.75	0.62	0.26	-1.98	63	0.051
	Hayır	14	1.14	0.78				

Tablo 73’e bakıldığında yabancı turistlerin dalış öncesi durumluk kaygı puanları dalış ile ilgili belgesel değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Durumluk kaygı puanı ortalamalarına göre dalış ile ilgili belgesel izleyen turistler ($\bar{X}=1.75$, $SS=0.62$, hiç) ve dalış ile ilgili belgesel izlemeyen turistler ($\bar{X}=1.14$, $SS=0.78$, hiç) ile aynı aralıkta yer

almaktadır. Dalış ile ilgili belgesel izleme değişkenine göre durumluk kaygı puanı anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($t(63)=-1.98, p>0.05$).

Tablo 74. Yabancı Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Sertifikalı Dalıcı Tanıma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Durumluk Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Sertifikalı Dalıcı Tanıma	Evet	D(22)=0.12	0.200
	Hayır	D(43)=0.14	0.039

Tablo 74’te, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, durumluk kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden sertifikalı dalıcı tanıma bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir. Durumluk kaygı puanı, sertifikalı dalıcı tanıyan turistlerde $D(22)=0.12, p>0.05$, sertifikalı dalıcı tanımayan turistlerde $D(43)=0.14, p<0.05$ olduğundan normal dağılım göstermemektedir. Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) ölçümler için Mann-Whitney U testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) ölçümler için Mann-Whitney U testi sonuçları Tablo 75’te verilmiştir.

Tablo 75. Yabancı Turistlerin Sertifikalı Dalıcı Tanıma Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Ölçümler İçin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Sertifikalı Dalıcı Tanıma	Evet	22	31.11	684.50	431.50	0.565
	Hayır	43	33.97	1460.50		

Tablo 75’e bakıldığında yabancı turistlerin dalış öncesi durumluk kaygı puanları sertifikalı dalıcı tanıma değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Durumluk kaygı puanı sıra ortalamalarına göre sertifikalı dalıcı tanıyan turistler (Sıra Ortalaması=31.11) ve sertifikalı dalıcı tanımayan turistler (Sıra Ortalaması=33.97) olmak üzere durumluk

kaygı puanı sertifikalı dalıcı tanıma değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($U=431.50$, $p>0.05$).

Tablo 76. Yabancı Turistlerin Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Ekstrem Spor Yapma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Durumluk Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Ekstrem Spor Yapma	Evet	D(47)=0.14	0.018
	Hayır	D(18)=0.16	0.200

Tablo 76’da, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, durumluk kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden ekstrem spor yapma bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir. Durumluk kaygı puanı, ekstrem spor yapan turistlerde $D(47)=0.14$, $p<0.05$, ekstrem spor yapmayan turistlerde $D(18)=0.16$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermemektedir. Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) ölçümler için Mann-Whitney U testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) ölçümler için Mann-Whitney U testi sonuçları Tablo 77’de verilmiştir.

Tablo 77. Yabancı Turistlerin Ekstrem Spor Yapma Değişkenine Göre Dalış Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerini İlişkisiz (Bağımsız) Ölçümler İçin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Ekstrem Spor Yapma	Evet	47	29,98	1409,00	281.00	0.037*
	Hayır	18	40,89	736,00		

* $p<0.05$

Tablo 77’e bakıldığında yabancı turistlerin dalış öncesi durumluk kaygı puanları ekstrem spor yapma değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Durumluk kaygı puanı sıra ortalamalarına göre ekstrem spor yapan turistler (Sıra Ortalaması=29.98) ve ekstrem spor yapmayan turistler (Sıra Ortalaması=40.89) olmak üzere durumluk kaygı puanı

sıra ortalamaları ekstrem spor yapan turistlerde daha düşüktür. Ekstrem spor yapma değişkenine göre durumluk kaygı puanı anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır ($U=281.00$, $p<0.05$).

Tablo 78. Yabancı Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Puan Türü	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Sürekli Kaygı	$D(65)=0.10$	0.097

Tablo 78’de görüldüğü gibi yabancı turistlerin sürekli kaygı puanı ($D(65)=0.10$, $p>0.05$) normal dağılım göstermektedir.

Tablo 79. Yabancı Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Sürekli Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Cinsiyet	Erkek	$D(35)=0.10$	0.200
	Kadın	$D(30)=0.13$	0.200

Tablo 79’da, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, sürekli kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden cinsiyet bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Sürekli kaygı puanı, erkeklerde $D(35)=0.10$, $p>0.05$, kadınlarda $D(30)=0.13$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Cinsiyet değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(0.89)=0.35$, $p>0.05$). Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testi sonuçları Tablo 80’de verilmiştir.

Tablo 80. Yabancı Turistlerin Cinsiyet Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Levene	t	Sd	p
Cinsiyet	Erkek	35	1.70	0.43	0.35	-1.55	63	0.126
	Kadın	30	1.88	0.50				

Tablo 80'e bakıldığında yabancı turistlerin sürekli kaygı puanları cinsiyete göre karşılaştırılmıştır. Sürekli kaygı puanı ortalamalarına göre erkek turistler ($\bar{X}=1.70$, $SS=0.43$, hiç) ve kadın turistler ($\bar{X}=1.88$, $SS=0.50$, hiç) aynı aralıkta yer almaktadır. Sürekli kaygı puanları cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($t(63)=-1.55$, $p>0.05$).

Tablo 81. Yabancı Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Yaş Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Sürekli Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Yaş	24 yaş altı	D(29)= 0.09	0.200
	25-44 yaş	D(21)= 0.16	0.194
	45 yaş üstü	D(15)= 0.19	0.152

Tablo 81'de, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, sürekli kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden yaş bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruptaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Sürekli kaygı puanı, 24 yaş altı $D(29)=0.09$, $p>0.05$; 25-44 yaş $D(21)=0.16$, $p>0.05$ ve 45 yaş üstü $D(15)=0.19$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Yaş değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(0.15)=0.86$, $p>0.05$). Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testi sonuçları Tablo 82'de verilmiştir.

Tablo 82. Yabancı Turistlerin Yaş Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{x}	SS	Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	A.F.
Yaş	24 yaş altı	29	1.84	0.49	Gruplar Arası	0.44	2	0.22	0.99	0.379	-
	25-44 yaş	21	1.66	0.45	Gruplar İçi	13.78	62	0.22			
	45 yaş üstü	15	1.83	0.47	Toplam	14.22	64				

Tablo 82'ye bakıldığında yabancı turistlerin sürekli kaygı puanları yaş değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Sürekli kaygı puanı ortalamalarına göre 24 yaş altı turistler ($\bar{X}=1.84$, $SS=0.49$, hiç), 25-44 yaş turistler ($\bar{X}=1.66$, $SS=0.45$, bazen) ve 45 yaş üstü turistler ($\bar{X}=1.83$, $SS=0.47$, hiç) aynı aralıkta yer almaktadır. Sürekli kaygı puanları yaş değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($F(63)=0.99$, $p>0.05$).

Tablo 83. Yabancı Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Vücut Kitle İndeksi Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Sürekli Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Vücut Kitle İndeksi	Normal	D(41)=0.12	0.143
	Normal Üstü	D(24)=0.11	0.200

Tablo 83'de, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, sürekli kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden vücut kitle indeksi bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Sürekli kaygı puanı, Normal kiloda olanlarda $D(41)=0.12$, $p>0.05$, normal üstü kiloda olanlarda $D(24)=0.11$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Vücut kitle indeksi değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olmadığı belirlenmiştir ($F(8.65)=0.005$, $p<0.05$). Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın

istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testi sonuçları Tablo 84’te verilmiştir.

Tablo 84. Yabancı Turistlerin Vücut Kitle İndeksi Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Levene	t	Sd	p
Vücut Kitle İndeksi	Normal	41	1.85	0.55	0.005	1.69	62.4	0.095
	Normal Üstü	24	1.67	0.28				

Tablo 84’e bakıldığında yabancı turistlerin dalış sürekli kaygı puanları vücut kitle indeksi değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Sürekli kaygı puanı ortalamalarına göre normal kiloda olan turistler ($\bar{X}=1.85$, $SS=0.55$, hiç) ve normal üstü kiloda olan turistler ($\bar{X}=1.68$, $SS=0.28$, hiç) aynı aralıkta yer almaktadır. Sürekli kaygı puanları vücut kitle indeksi değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($t(63)=1.69$, $p>0.05$).

Tablo 85. Yabancı Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Eğitim Seviyesi Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Sürekli Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Eğitim Seviyesi	Ortaokul	D(18)=0.16	0.200
	Lise	D(31)=0.14	0.100
	Üniversite	D(16)=0.14	0.200

Tablo 85’de, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, sürekli kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden eğitim seviyesi bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Sürekli kaygı puanı, ortaokul mezunu turistlerde $D(18)=0.16$, $p>0.05$, lise mezunu turistlerde $D(31)=0.14$, $p>0.05$, üniversite mezunu turistlerde $D(16)=0.14$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Eğitim seviyesi değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(0.18)=0.84$; $p>0.05$). Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek

için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 86’da verilmiştir.

Tablo 86. Yabancı Turistlerin Eğitim Seviyesi Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	A.F.
Eğitim Seviyesi	Ortaokul	18	1.63	0.49	Gruplar Arası	0.60	2	0.30	1.37	0.261	-
	Lise	31	1.85	0.48	Gruplar İçi	13.62	62	0.22			
	Üniversite	16	1.83	0.42	Toplam	14.22	64				

Tablo 86’ya bakıldığında yabancı turistlerin sürekli kaygı puanları eğitim seviyesi değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Sürekli kaygı puanı ortalamalarına göre ortaokul mezunu olan turistler ($\bar{X}=1.63$, $SS=0.49$, hiç), lise mezunu olan turistler ($\bar{X}=1.85$, $SS=0.48$, hiç) ve üniversite mezunu olan turistler ($\bar{X}=1.83$, $SS=0.42$, hiç) aynı aralıkta yer almaktadır. Sürekli kaygı puanları eğitim seviyesi değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($F(63)=1.37$, $p>0.05$).

Tablo 87. Yabancı Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Aylık Gelir Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Sürekli Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Aylık Gelir	3000\$’dan az	D(47)=0.12	0.073
	3001\$’dan fazla	D(18)=0.22	0.027

Tablo 87’de, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, sürekli kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden aylık gelir bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir. Sürekli kaygı puanı, aylık geliri 3000\$’dan az olan turistlerde $D(47)=0.12$, $p>0.05$, aylık geliri 3001\$’dan fazla olan turistlerde $D(18)=0.22$, $p>0.05$

olduğundan normal dağılım göstermemektedir. Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) ölçümler için Mann-Whitney U testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) ölçümler için Mann-Whitney U testi sonuçları Tablo 88’de verilmiştir.

Tablo 88. Yabancı Turistlerin Aylık Gelir Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Ölçümler İçin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Aylık Gelir	3000\$’dan az	47	36.12	1697.50	276.50	0.032*
	3001\$’dan fazla	18	24.86	447.50		

Tablo 88’e bakıldığında yabancı turistlerin sürekli kaygı puanları aylık gelir değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Sürekli kaygı puanı sıra ortalamalarına göre aylık geliri 3001\$’dan az olan turistler (Sıra Ortalaması=36.12) ve aylık geliri 3001\$’dan fazla olan turistler (Sıra Ortalaması=24.86) olmak üzere sürekli kaygı puanı sıra ortalamaları aylık gelir değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır (U=276.50, p>0.05).

Tablo 89. Yabancı Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Medeni Durum Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Sürekli Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Medeni Durum	Bekâr	D(44)=0.12	0.089
	Evli	D(21)=0.15	0.200

Tablo 89’da, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, sürekli kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden medeni durum bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Sürekli kaygı puanı, bekâr olan turistlerde D(44)=0.12, p>0.05, evli olan turistlerde D(21)=0.15, p>0.05 olduğundan normal dağılım göstermektedir. Medeni

durum değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(0.31)=0.58$, $p>0.05$). Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testi sonuçları Tablo 90’da verilmiştir.

Tablo 90. Yabancı Turistlerin Medeni Durum Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem için t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Levene	t	Sd	p
Medeni Durum	Bekâr	44	1.78	0.46	0.58	-0.087	63	0.931
	Evli	21	1.79	0.51				

Tablo 90’a bakıldığında yabancı turistlerin sürekli kaygı puanları medeni durum değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Sürekli kaygı puanı ortalamalarına göre bekâr olan turistler ($\bar{X}=1.83$, $SS=0.41$, hiç) ve evli olan turistler ($\bar{X}=1.86$, $SS=0.38$, hiç) aynı aralıkta yer almaktadır. Sürekli kaygı puanları medeni durum değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($t(63)=-0.087$, $p>0.05$).

Tablo 91. Yabancı Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Çocuk Sahibi Olma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Sürekli Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Çocuk Sahibi Olma	Yok	D(45)=0.08	0.200
	Var	D(20)=0.19	0.060

Tablo 91’de, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, sürekli kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden çocuk sahibi olma bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Sürekli kaygı puanı, çocuk sahibi olmayan turistlerde $D(45)=0.08$, $p>0.05$, çocuk sahibi olan turistlerde $D(20)=0.19$, $p<0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Çocuk sahibi olma değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(2.77)=0.10$, $p>0.05$). Belirlenen iki

grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testi sonuçları Tablo 92’de verilmiştir.

Tablo 92. Yabancı Turistlerin Çocuk Sahibi Olma Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem için t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Levene	t	Sd	p
Çocuk Sahibi Olma	Yok	45	1.77	0.42	0.10	-0.28	63	0.783
	Var	20	1.80	0.59				

Tablo 92’ye bakıldığında yabancı turistlerin sürekli kaygı puanları çocuk sahibi olma değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Sürekli kaygı puanı ortalamalarına göre çocuk sahibi olan turistler ($\bar{X}=1.11$, $SS=0.42$, hiç) ve çocuk sahibi olmayan turistler ($\bar{X}=1.80$, $SS=0.59$, hiç) aynı aralıkta yer almaktadır. Sürekli kaygı puanları çocuk sahibi olma değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($t(63)=-0.28$, $p>0.05$).

Tablo 93. Yabancı Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Spora İlgi Duyma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Sürekli Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Spora İlgi Duyma	Hayır	D(28)=0.13	0.200
	Evet	D(37)=0.14	0.085

Tablo 93’de, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, sürekli kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden spora ilgi duyma bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Sürekli kaygı puanı, spora ilgi duymayan turistlerde $D(28)=0.13$, $p>0.05$, spora ilgi duyan turistlerde $D(37)=0.14$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Spora ilgi duyma değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(0.15)=0.70$, $p>0.05$). Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını

belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklemeler için t testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklemeler için t testi sonuçları Tablo 94'te verilmiştir.

Tablo 94. Yabancı Turistlerin Spora İlgi Duyma Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklemeler İçin t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Levene	t	Sd	p
Spora İlgi Duyma	Hayır	28	1.77	0.50	0.70	-0.15	63	0.885
	Evet	37	1.79	0.46				

Tablo 94'e bakıldığında yabancı turistlerin sürekli kaygı puanları spora ilgi duyma değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Sürekli kaygı puanı ortalamalarına göre spora ilgi duymayan turistler ($\bar{X}=1.77$, $SS=0.50$, hiç) ve spora ilgi duyan turistler ($\bar{X}=1.80$, $SS=0.46$, hiç) ile aynı aralıkta yer almaktadır, spora ilgi duyma değişkenine göre sürekli kaygı puanı anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($t(63)=0.15$, $p>0.05$).

Tablo 95. Yabancı Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Dalış İle İlgili Okuma Yapma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Sürekli Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Dalış İle İlgili Okuma Yapma	Evet	D(5)=0.20	0.200
	Hayır	D(60)=0.12	0.024

Tablo 95'te, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, sürekli kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden dalış ile ilgili okuma yapma bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir. Sürekli kaygı puanı, dalış ile ilgili okuma yapan turistlerde $D(5)=0.20$, $p>0.05$, dalış ile ilgili okuma yapmayan turistlerde $D(60)=0.12$, $p<0.05$ olduğundan normal dağılım göstermemektedir. Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) ölçümler için Mann-Whitney U testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel

olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) ölçümler için Mann-Whitney U testi sonuçları Tablo 96’da verilmiştir.

Tablo 96. Yabancı Turistlerin Dalış İle İlgili Okuma Yapma Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Ölçümler İçin Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Dalış İle İlgili Okuma Yapma	Evet	5	34.90	174.50	140.50	0.815
	Hayır	60	32.84	1970.50		

Tablo 96’ya bakıldığında yabancı turistlerin sürekli kaygı puanları dalış ile ilgili okuma yapma değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Sürekli kaygı puanı sıra ortalamalarına göre dalış ile ilgili okuma yapan turistlerin (Sıra Ortalaması=34.90) ve dalış ile ilgili okuma yapmayan turistlere göre (Sıra Ortalaması=32.84) sürekli kaygı puanı sıra ortalamaları daha düşüktür. Dalış ile ilgili okuma yapma değişkenine göre sürekli kaygı puanı anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($U=140.50$, $p>0.05$).

Tablo 97. Yabancı Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Dalış İle İlgili Belgesel İzleme Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Sürekli Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Dalış İle İlgili Belgesel İzleme	Evet	D(51)=0.09	0.200
	Hayır	D(14)=0.19	0.179

Tablo 97’de, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, sürekli kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden dalış ile ilgili belgesel izleme bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Sürekli kaygı puanı, dalış ile ilgili belgesel izleyen turistlerde $D(51)=0.09$, $p>0.05$, dalış ile ilgili belgesel izlemeyen turistlerde $D(14)=0.19$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Dalış İle İlgili Belgesel İzleme Değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(1.27)=0.26$, $p>0.05$). Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz

(bağımsız) örneklem için t testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testi sonuçları Tablo 98’de verilmiştir.

Tablo 98. Yabancı Turistlerin Dalış İle İlgili Belgesel İzleme Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem İçin t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Levene	t	Sd	p
Dalış İle İlgili Belgesel İzleme	Evet	51	1.78	0.49	0.26	0.45	63	0.652
	Hayır	14	1.73	0.42				

Tablo 98’e bakıldığında yabancı turistlerin sürekli kaygı puanları dalış ile ilgili belgesel izleme değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Sürekli kaygı puanı ortalamalarına göre dalış ile ilgili belgesel izleyen turistler ($\bar{X}=1.78$, $SS=0.49$, hiç) ve dalış ile ilgili belgesel izlemeyen turistler ($\bar{X}=1.73$, $SS=0.42$, hiç) aynı ile aynı aralıkta yer almaktadır. Dalış ile ilgili belgesel izleme değişkenine göre sürekli kaygı puanı anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($t(63)=0.45$, $p>0.05$).

Tablo 99. Yabancı Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Sertifikalı Dalıcı Tanıma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Sürekli Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Sertifikalı Dalıcı Tanıma	Evet	D(22)=0.13	0.200
	Hayır	D(43)=0.12	0.160

Tablo 99’da, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, sürekli kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden sertifikalı dalıcı tanıma bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Sürekli kaygı puanı, sertifikalı dalıcı tanıyan turistlerde $D(22)=0.13$, $p>0.05$, sertifikalı dalıcı tanımayan turistlerde $D(43)=0.12$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Sertifikalı dalıcı tanıma değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olduğu belirlenmiştir ($F(0.20)=0.65$, $p>0.05$). Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın

istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklemeler için t testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklemeler için t testi sonuçları Tablo 100’de verilmiştir.

Tablo 100. Yabancı Turistlerin Sertifikalı Dalıcı Tanıma Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklemeler İçin t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Levene	t	Sd	p
Sertifikalı Dalıcı Tanıma	Evet	22	1.91	0.48	0.65	1.59	63	0.117
	Hayır	43	1.72	0.46				

Tablo 100’e bakıldığında yabancı turistlerin sürekli kaygı puanları sertifikalı dalıcı tanıma değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Sürekli kaygı puanı ortalamalarına göre sertifikalı dalıcı tanıyan turistler ($\bar{X}=1.91$, $SS=0.48$, hiç) ve sertifikalı dalıcı tanımayan turistler ($\bar{X}=1.72$, $SS=0.46$, hiç) aynı ile aynı aralıkta yer almaktadır. Dalış ile ilgili sertifikalı dalıcı tanıma değişkenine göre sürekli kaygı puanı anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($t(63)=1.59$, $p>0.05$).

Tablo 101. Yabancı Turistlerin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Ekstrem Spor Yapma Değişkenine Göre Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Sürekli Kaygı	Grup	Kolmogorov-Smirnov-Z	p
Ekstrem Spor Yapma	Evet	D(47)=0.10	0.200
	Hayır	D(18)=0.12	0.200

Tablo 101’de, Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda, sürekli kaygı ölçeği ortalama puanları üzerinden ekstrem spor yapma bağımsız değişkenlere göre oluşturulan gruplardaki puanların dağılımının normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Sürekli kaygı puanı, ekstrem spor yapan turistlerde $D(47)=0.10$, $p>0.05$, ekstrem spor yapmayan turistlerde $D(18)=0.12$, $p>0.05$ olduğundan normal dağılım göstermektedir. Ekstrem spor yapma değişkeni için yapılan Levene testi sonucunda varyansların homojen olmadığı belirlenmiştir ($F(4.70)=0.03$,

$p < 0.05$). Belirlenen iki grubun ortalama puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testinden yararlanılmıştır. Grup puanlarına ilişkin betimsel istatistikler ve grupların ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz (bağımsız) örneklem için t testi sonuçları Tablo 102’de verilmiştir.

Tablo 102. Yabancı Turistlerin Ekstrem Spor Yapma Değişkenine Göre Sürekli Kaygı Düzeylerini Gösteren İlişkisiz (Bağımsız) Örneklem için t Testi Sonuçları

Değişken	Grup	N	\bar{X}	SS	Levene	t	Sd	p
Ekstrem Spor Yapma	Evet	47	1.73	0.41	0.03	-1.40	23.62	0.174
	Hayır	18	1.94	0.59				

Tablo 102’ye bakıldığında yabancı turistlerin sürekli kaygı puanları ekstrem spor yapma değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Sürekli kaygı puanı ortalamalarına göre ekstrem spor yapan turistler ($\bar{X}=1.73$, $SS=0.41$, hiç) ve ekstrem spor yapmayan turistler ($\bar{X}=1.94$, $SS=0.59$, hiç) aynı aralıkta yer almaktadır. Sürekli kaygı puanları ekstrem spor yapma değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır ($t(63)=1.40$, $p > 0.05$).

Tablo 103. Yerli ve Yabancı Turistlerin Durumluk Kaygıları Arasındaki İlişkiye Yönelik Korelasyon Sonuçları

		Yerli Durumluk Kaygı	Yabancı Durumluk Kaygı
Yabancı Durumluk Kaygı	r	1	0.164
	p		0.192
	N	65	65
Yerli Durumluk Kaygı	r	0.164	1
	p	0.192	
	N	65	65

Tablo 103'deki verilerde yerli turistlerin durumluk kaygı puanları ve yabancı turistlerin durumluk kaygı puanları arasındaki korelasyon katsayısının $r=0.164$ ve anlamlılık düzeyinin $p=0.192$ olduğu görülmüştür. Burada $p>0.05$ olduğundan yerli turistlerin durumluk kaygı puanları ve yabancı turistlerin durumluk kaygı puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır.

Tablo 104. Yerli ve Yabancı Turistlerin Sürekli Kaygıları Arasındaki İlişkiye Yönelik Korelasyon Sonuçları

		Yerli Sürekli Kaygı	Yabancı Sürekli Kaygı
Yabancı Sürekli Kaygı	r	1	0.00
	p		0.998
	N	65	65
Yerli Sürekli Kaygı	r	0.00	1
	p	0.998	
	N	65	65

Tablo 104'deki verilerde yerli turistlerin sürekli kaygı puanları ve yabancı turistlerin sürekli kaygı puanları arasındaki korelasyon katsayısının $r=0.00$ ve anlamlılık düzeyinin $p=0.998$ olduğu görülmüştür. Burada $p>0.05$ olduğundan yerli turistlerin sürekli kaygı puanları ve yabancı turistlerin sürekli kaygı puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır.

Tablo 105. Yerli Turistlerin Durumluk ve Sürekli Kaygıları Arasındaki İlişkiye Yönelik Korelasyon Sonuçları

		Durumluk Kaygı	Sürekli Kaygı
Durumluk Kaygı	r	1	0.552
	p		0.000
	N	65	65
Sürekli Kaygı	r	0.552	1
	p	0.000	
	N	65	65

Tablo 105'teki verilerde yerli turistlerin durumluk kaygı puanları ile sürekli kaygı puanları arasındaki korelasyon katsayısının $r=0.552$ ve anlamlılık düzeyinin $p=0.00$ olduğu görülmüştür. Korelasyon katsayısının büyüklük bakımından yorumlanmasında üzerinde tam olarak ortaklaşılan aralıklar bulunmamakla birlikte, korelasyon yorumlanırken, "1" mükemmel, "0.70-1" yüksek, "0.30-0.70" orta, "0.00-0.30" düşük, "0" olmayan ilişki olarak yorumlanabilir. Burada $p<0.05$ 'tir ve korelasyon katsayısı 0'dan büyük ve "0.30-0.70" aralığında olduğundan yerli turistlerin durumluk kaygı puanları ile sürekli kaygı puanları arasında pozitif, orta düzeyde ve anlamlı bir ilişkinin varlığından söz edilebilir.

Tablo 106. Yabancı Turistlerin Durumluk ve Sürekli Kaygıları Arasındaki İlişkiye Yönelik Korelasyon Sonuçları

		Durumluk Kaygı	Sürekli Kaygı
Durumluk Kaygı	r	1	0.226
	p		0.070
	N	65	65
Sürekli Kaygı	r	0.226	1
	p	0.070	
	N	65	65

Tablo 106'daki verilerde yabancı turistlerin durumluk kaygı puanları ile sürekli kaygı puanları arasındaki korelasyon katsayısının $r=0.226$ ve anlamlılık düzeyinin $p=0.070$ olduğu görülmüştür. Burada $p>0.05$ olduğundan durumluk kaygı puanları ile sürekli kaygı puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır.

5. TARTIŞMA

Yerli ve yabancı literatür tarandığı zaman bu araştırma, konu içeriği ve ele alınan araştırma grubunun yapmış olduğu spor branşı itibariyle yerli ve yabancı literatürdeki ilk çalışma olması özelliğiyle önem taşımaktadır. Bu bağlamda, bu araştırma sportif tüplü dalış alanında yapılacak diğer çalışmalara ışık tutabilir. Araştırmaya 65 yerli, 65 yabancı (İngiliz) olmak üzere toplamda 130 turist katılmış olup, güç testi sonuçlarına göre araştırmanın genellenebilirliği yüksektir. Bu araştırma kaygı düzeyini etkileyen değişkenlerin tespit edilmesi açısından alanda önemli olup, sportif tüplü dalış öncesi kaygıyı azaltmada bu değişkenlerin kontrol altına alınması önerilebilir.

Özerkan'ın "Üniversiteli Basketbolcularda Yarışma Öncesi Kaygı Düzeyi İle Performans Arasındaki İlişki" başlıklı çalışmasında çalışmaya katılan sporcuların cinsiyetlerine göre kaygı düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmamış olup, sportif tüplü dalış yapan yerli ve yabancı turistlerin durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır. Aynı çalışmada, sporcuların yaş değişkenine göre kaygı düzeyleri arasında anlamlı bir farklılaşma bulunmamaktadır. Sportif tüplü dalış yapan yabancı turistlerin durumluk kaygı düzeyleri yaş değişkeni ele alındığında, 25-44 yaş aralığında olan yabancı turistlere göre 45 yaş ve üstü olanların lehinedir (55).

Özgül'ün "Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinde Durumluk ve Sürekli Kaygı Düzeyleri" başlıklı yüksek lisans tezinde, durumluk ve sürekli kaygı düzeyi sporcu olmayan öğrencilerde cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamakta olup, sporcu öğrencilerde ise durumluk kaygı düzeyi erkek öğrencilerde, sürekli kaygı düzeyi ise kız öğrencilerde daha yüksek bulunmuştur. Sportif tüplü dalış yapan yerli ve yabancı turistlerde durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır (56).

Yücel'in "Taekwondocuların Durumluk ve Sürekli Kaygı Düzeyleri ve Müsabakalardaki Başarılarına Etkisi" başlıklı yüksek lisans tezinde, biyolojik yaş değişkenine göre durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır. Sportif tüplü dalış yapan yerli turistlerin yaş değişkenine göre kaygı düzeyleri anlamlı olarak farklılaşmamakta olup, yabancı turistlerin yaş değişkenine göre durumluk kaygı düzeyi 65 yaş ve üstü olanların lehinedir. Ayrıca aynı çalışmada katılımcıların cinsiyetlerine göre durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri anlamlı

bir şekilde farklılaşmamakta olup, sportif tüplü dalış yapan yerli ve yabancı turistlerde durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır (57).

Bayraktar, Tekin, Eroğlu ve Cicioğlu'nun "Uluslararası ve Milli Güreş Hakemlerinin Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi" başlıklı çalışmalarında, eğitim düzeyi lisans olan hakemlerin, eğitim düzeyi lisansüstü olan hakemlere göre kaygı düzeyleri daha yüksek çıkarken, sportif tüplü dalış yapan yerli ve yabancı turistlerin durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır. Aynı çalışmada 24-36 yaş arasında olan hakemlerin 50-61 yaş arasında olan hakemlere göre kaygı düzeyleri daha yüksek çıkarken, sportif tüplü dalış yapan yerli turistlerin yaş değişkenine göre kaygı düzeyleri anlamlı bir şekilde farklılaşmamakta olup, yabancı turistlerin yaş değişkenine göre durumluk kaygı düzeyleri 65 yaş ve üstü olanların lehinedir (58).

Başaran'ın "Sporcularda Durumluk ve Sürekli Kaygı Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi" başlıklı yüksek lisans tezinde araştırmaya katılanların sürekli kaygı düzeyleri cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamış olup, sportif tüplü dalış yapan yerli ve yabancı turistlerin de durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır (59).

Civan, Arı, Görücü ve Özdemir'in "Bireysel ve Takım Sporcularının Müsabaka Öncesi ve Sonrası Durumluk ve Sürekli Kaygı Düzeylerinin Karşılaştırılması" başlıklı çalışmalarında bireysel spor yapanların, raket sporları ve takım sporları yapanlara göre müsabaka öncesi durumluk kaygı düzeyleri daha yüksek çıkmıştır. Sportif tüplü dalış bireysel bir spor türü olup, yerli turistlerde durumluk kaygı düzeyi spor yapma değişkenine göre spor yapmayanlarda, spor yapanlara göre daha yüksek çıkmıştır. Aynı çalışmada, yaş ve cinsiyet değişkenlerine göre ise branşlar arasında anlamlı bir farklılaşma tespit edilememiştir. Sportif tüplü dalış yapan yabancı turistlerin durumluk kaygı düzeyleri yaş değişkeni ele alındığında, 25-44 yaş aralığında olan yabancı turistlere göre 45 yaş ve üstü olanların lehinedir (60).

Çelik'in "Üst Düzeydeki Judoculara Müsabaka Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Değerlendirilmesi" başlıklı yüksek lisans tezinden cinsiyet değişkenine göre kızların kaygı düzeyleri erkeklerden daha yüksek çıkmıştır. Sportif tüplü dalış yapan yerli ve yabancı turistlerin durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri cinsiyet

değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır. Aynı çalışmada yaş değişkenine göre ise, 30 yaş üstü olanların durumluk kaygı düzeyleri daha yüksek çıkmıştır. Sportif tüplü dalış yapan yabancı turistlerin durumluk kaygı düzeyleri yaş değişkeni ele alındığında, 25-44 yaş aralığında olan yabancı turistlere göre 45 yaş ve üstü olanların lehinedir (61).

Akandere ve Bedir'in "Taekwondo Milli Takım Sporcularının Durumluk Kaygı Düzeylerinin Başarıya Etkisi" başlıklı çalışmasında eğitim düzeyi lise olanların durumluk kaygı düzeyleri daha yüksek çıkarken, sportif tüplü dalış yapan yerli ve yabancı turistlerin durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır. Taekwondo milli takım sporcularının durumluk kaygı düzeyleri, gelir seviyesi, orta seviyede olanlarda daha yüksek çıkarken, sportif tüplü dalış yapan yabancı turistlerin durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri aylık gelir değişkenine göre anlamlı olarak farklılaşmakta olup, sportif tüplü dalış yapan yabancı turistlerden aylık geliri 3000\$'dan az olan yabancı turistlerin sürekli kaygı düzeyleri, aylık geliri 3001\$'dan fazla olan yabancı turistleri sürekli kaygı düzeylerinden daha yüksek bulunmuştur (62).

Özbay'ın "Büyükler Güreş Milli Takımında Yer Alan Sporcuların, Müsabaka Öncesi ve Sonrası Durumluk Kaygı Düzeylerinin Karşılaştırılması" başlıklı yüksek lisans tezinde, cinsiyet değişkenine göre erkek güreşçilerin müsabaka öncesi ve sonrası durumluk kaygı düzeylerinin daha yüksek olduğu saptanmıştır. Sportif tüplü dalış yapan yerli ve yabancı turistlerin cinsiyet değişkenine göre durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır. Büyükler güreş milli takımında yer alan sporcuların kaygı düzeyleri, eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır. Sportif tüplü dalış yapan yerli ve yabancı turistlerin durumluk ve sürekli kaygı düzeyleri eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır (63).

Terry, Mayer ve Howe'un "Deneyimsiz Tüplü Dalıcılarda Zihinsel Eğitim Programının Etkileri (Effectiveness of A Mental Training Program For Novice Scuba Divers)" başlıklı çalışmalarında zihinsel bir eğitim programının deneyimsiz tüplü dalıcıların durumluk kaygılarına, solunum hızlarına ve performanslarına olan etkisini araştırmaktır. Toplam 44 deneyimsiz tüplü dalıcı açık deniz dalış kurslarına katılmıştır. Kaygıyı azaltmak ve dalış performansını geliştirmek için 15 kişiden oluşan deney

grubuna tüplü dalış eğitiminin yanında ses kaydı ile zihinsel eğitim programı verilmiştir. Plasebo kontrollü 15 kişilik diğer gruba aynı prosedür uygulanmış ancak ses kaydında sadece genel bilgiler verilmiştir. 14 kişilik kontrol grubuna ise sadece dalış eğitimi verilmiştir. Araştırma sonucunda verilen zihinsel eğitimin kaygıyı azalttığı ve performansı arttırdığı tespit edilmiştir. Sportif tüplü dalış yapan yerli turistlerin dalış öncesi durumluk kaygı düzeyleri sürekli kaygı düzeylerinden düşük çıkmıştır. Bu bağlamda dalış öncesi verilen brifinglerin kaygıyı azaltmada aynı etkiyi gösterdiği ileri sürülebilir (64).

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmanın sonuçları doğrultusunda, yerli turistlerin durumluk kaygı puanları ile sürekli kaygı puanları arasında pozitif ve anlamlı bir ilişkinin varlığından söz edilebilir. İlk kez sportif tüplü dalış yapan yerli turistlerin durumluk kaygı puanları, sürekli kaygı puanlarından daha düşük bulunmuştur. Bu bağlamda, yerli turistlerin durumluk kaygı puanlarının sürekli kaygı puanlarına göre daha düşük bulunması, sportif tüplü dalış aktivitesinin Türkiye’de gerçekleştirilmesinden dolayı yerli turistlerin dalış öncesi brifingine daha aktif bir şekilde katılmalarından ve bölge, kültür, dil gibi yöreye özgü unsurları daha etkili bir şekilde kullanmalarından kaynaklandığı söylenebilir. Ayrıca, bu durum sosyo-kültürel farklılıklara dayandırılabilir. Bu farklılığın ortadan kaldırılması için kültürler arası sosyal etkileşimin yoğunlaştırılması önerilebilir.

İlk kez sportif tüplü dalış yapan yerli turistlerden spora ilgi duymayanların durumluk kaygı puanları spora ilgi duyan yerli turistlere göre daha yüksek çıktığından, spora ilgi duyma durumunun diğer sportif aktivitelere katılmadaki kaygı düzeyi üzerinde etkisi araştırılabilir. Ayrıca, sportif tüplü dalışa katılacak bireylere, sportif tüplü dalış öncesi aktif sporcu olmamaları durumunda sportif tüplü dalışla ilgili ek bilgilendirme yapılabilir. Bireylerin sportif tüplü dalış gibi ekstrem spor sınıfında yer alan aktivitelere katılımları öncesinde spor yapmaları, hatta sporun yaşam boyu uygulayıcısı olmaları önerilebilir.

İlk kez sportif tüplü dalış yapan yerli turistlerden sportif tüplü dalış ile ilgili okuma yapmayanların, okuma yapanlara göre durumluk ve sürekli kaygı puanları daha yüksek çıktığından, okuma yapmanın diğer sportif aktivitelere katılmadaki kaygı düzeyleri üzerindeki etkisi araştırılabilir. Bu bağlamda sportif tüplü dalışa ilk kez katılacak bireylere dalış öncesi okuma yapabilmesi için dalış öncesi eğitim programı geliştirilebilir ve bu yönde okuma yapmaları sağlanabilir. Bireylerin sportif tüplü dalış gibi ekstrem spor sınıfında yer alan aktivitelere katılımları öncesinde konu ile ilgili okumalar yaparak bilgi edinmeleri önerilebilir.

Sportif tüplü dalışla ilgili belgesel izleme durumuna göre ilk kez sportif tüplü dalış yapan yerli turistlerden sportif tüplü dalışla ilgili belgesel izleyenlerin durumluk kaygı puanları sportif tüplü dalışla ilgili belgesel izlemeyenlerden daha düşük olduğundan, görsel tecrübenin kaygıyı azalttığı söylenebilir. Bu bağlamda bireylerin görsel materyallerden faydalanması önerilebilir.

İlk kez sportif dalış yapan yerli turistlerden sertifikalı dalıcı tanımayanların, tanıyanlara göre durumluk kaygı puanları daha yüksek çıktığından, ekstrem sporlara yönelik kaygının sosyal öğrenme yolu ile kontrol altına alınabileceği ileri sürülebilir. Bu bağlamda sertifikalı dalıcıların tecrübeleri ile çevrelerindeki bireyleri bilgilendirmeleri, sportif tüplü dalış öncesi kaygının azaltılmasında etkili olabilir.

İlk kez sportif tüplü dalış yapan yabancı turistlerden 45 yaş ve üstü olan yabancı turistlerin durumluk kaygı puanları 25-44 yaş aralığında olan yabancı turistlere göre daha yüksek olduğundan, kaygının bu yaş grubunda etkili olduğu çıkarılabilir. Bu durumun, 45 yaş ve üstü grupta yaşlılıktan kaynaklı fiziksel yetersizlikle birleşen kaygıya neden olduğu düşünülebilir. Bu bağlamda yaşlılık döneminde fiziksel yetersizlikten kaynaklanan kaygının ortaya çıkmaması için, bireylerin sporun fizyolojik ve beraberinde tamamlayıcı özelliğe sahip olan psikolojik ve bilişsel katkılarından faydalanmaları önerilebilir.

Aylık gelir durumuna göre ilk kez sportif tüplü dalış yapan yabancı turistlerden 3000\$'dan az gelire sahip olanların durumluk ve sürekli kaygı puanları 3001\$'dan fazla aylık gelire sahip olanlara göre daha yüksek çıkmıştır. Bu durumun, kişilerin maddiyattan kaynaklı geleceğe güvenle bakamama durumlarının bir sonucu olduğu söylenebilir. Öncelikli olarak bu durumların sorun olarak tespit edilmesinin sağlanması ve bu durum hakkında sağlık sigortası ve turistik hareketlilik esnasındaki yabancılaşmayı gidermeye yönelik bilgilendirmeler gibi iyileştirici aktivitelerde bulunulması önerilebilir.

Çocuk sahibi olma değişkenine göre ilk kez sportif tüplü dalış yapan yabancı turistlerden çocuk sahibi olanların çocuk sahibi olmayanlara göre durumluk kaygı puanları daha yüksektir. Bu durum, yabancı turistlerin kendilerine sportif tüplü dalış esnasında zarar gelebileceği ve böylelikle çocuklarının yaşamının olumsuz yönde etkilenebileceği duygu ve düşüncesinden kaynaklanmış olabilir. Sportif tüplü dalış öncesi sportif tüplü dalıştan kaynaklanabilecek riskleri azaltmaya yönelik önlemler alınması (eğitim, filmler, okuma) ve bilgilendirme yapılması önerilebilir.

Ekstrem spor yapma durumuna göre ilk kez sportif tüplü dalış yapan yabancı turistlerden ekstrem spor yapanların durumluk kaygı puanı ekstrem spor yapmayan turistlerin durumluk kaygı puanlarından daha düşük olduğundan, benzer psikolojik, fizyolojik ve bilişsel yoğunluğa sahip farklı ekstrem sporlardan edinilen tecrübelerin

kaygıyı azalttığı söylenebilir. Bu bağlamda bireylerin ekstrem sporlara daha çok yönelmesi ve bilgilendirilmesi sağlanabilir.

Araştırmanın sonuçları doğrultusunda yerli turistlerin durumluk kaygı düzeyini spora ilgi duyma, dalış ile ilgili okuma yapma, dalış ile ilgili belgesel izleme ve sertifikalı dalıcı tanıma, sürekli kaygı düzeyini ise dalış ile ilgili okuma yapma değişkenlerinin etkilediği saptanmıştır. Yabancı turistlerin durumluk kaygı düzeyini yaş, aylık gelir, çocuk sahibi olma ve ekstrem spor yapma, sürekli kaygı düzeyini ise aylık gelir değişkenlerinin etkilediği saptanmıştır. Ayrıca, yerli turistlerin durumluk kaygı puanları ile sürekli kaygı puanları arasında pozitif ve anlamlı bir ilişkinin varlığından söz edilebilir.

KAYNAKLAR

1. Yetim A. *Sosyoloji ve Spor*, 1. Baskı. Ankara, Berikan Yayınevi, 2011: 81-2.
2. İkizler C, Karagözoğlu C. *Sporda Başarının Psikolojisi*, 3. Baskı. İstanbul, Alfa Basım Yayım Dağıtım, 1997: 9-10.
3. Öncül R. *Eğitim ve Eğitim Bilimleri Sözlüğü*. Ankara, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, 2000: 10-36.
4. Smith KR, Scarpaci C, Scarr MJ, Otway NM. Scuba diving tourism with critically endangered grey nurse sharks (*carcharias taurus*) off eastern Australia: Tourist demographics, shark behaviour and diver compliance. *Tourism Management* 2014, 45: 52-8.
5. Türkiye Su Altı Sporları Federasyonu Donanımlı Dalış Yönetmeliği. T.C. Resmi Gazete, sayı: 26993, 10 Eylül 2008.
6. Türkiye Su Altı Sporları Federasyonu Donanımlı Dalış Talimatı. Spor Genel Müdürlüğü Y. G., sayı: 7 Şubat 2014.
7. T.C. Türk Dil Kurumu. Turizm.
http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.56248de458f0a7.56421898 19 Ekim 2015.
8. T.C. Türk Dil Kurumu. Turist.
http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.56248e8b369549.97421188 19 Ekim 2015.
9. Bayer MZ. *Turizme Nedir?*, 1.Baskı. İstanbul, Küre Ajans, 1992: 12.
10. Tekeli H. *Turizm Pazarlaması ve Planlaması*, 1.Baskı. Ankara, Detay Yayıncılık, 2001: 3.
11. Batman O. *Otel İşletmelerinin Yönetimi*, 2.Baskı. İstanbul, Değişim Yayınları, 2003: 3.
12. Hazar A. *Turizm*. Ankara: Tutubay Yayınları. 2007: 3.

13. Öztaş K, Karabulut T. *Turizm Ekonomisi Genel Turizm Bilgileri*, 2. Baskı. Ankara, Nobel Yayın Dağıtım, 2006: 18.
14. Doğanay H. *Türkiye Turizm Coğrafyası*, 3.Baskı. Konya, Çizgi Kitapevi Yayınları, 2001: 10.
15. Öner Ç. *Seyahat Ticareti*, 1. Baskı. İstanbul, Literatür Yayınları, 1997: 1.
16. Şenol F. *Turizm Coğrafyası: Yöresel Turizm Kaynaklarımız ve Dünya Harikaları*, 1.Baskı. Ankara, Detay Yayıncılık, 2008: 27.
17. Hazar A. *Spor Ve Turizm*,1 Baskı. Ankara, Detay Yayıncılık, 2007: 3.
18. Glyptis S, Cooper CP. *Progress in tourism, recreation and hospitality management*, 3th ed. London, Belhaven Press, 1991: 165-83.
19. Kurtzman J. Sport tourism categories. *Journal of Sport Tourism* 2005, 10:1: 15-20.
20. Deery M, Jago L, Fredline L. Sport tourism or event tourism: Are they one and the same?. *Journal of Sport Tourism* 2004, 9:3: 235-45.
21. Hall C. *Hallmark Tourist Events*, 1th ed. London, Belhaven Press, 1992: 21.
22. Halls M, Krestovnikoff M. *Scuba Diving: Eyewitness Companions*, 1th ed. United States, DK Press, 2006: 22-3.
23. Beköz Ü, Baklavacı Ö. *Su Altı Teorisi*, 3. Baskı. İstanbul, A4 Ofset Yayınları, 2007: 34-78.
24. Şevik A. Profesyonel Sualtı Adamı (Sanayi Dalgıcı) Olma Yöntemlerinden "Aday Dalgıcılık" Uygulamasının Eksikleri, Neden Olduğu Sektörel, Bireysel Sorunlar ve Çözüm Önerileri. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Su Altı Hekimliği ve Hiperbarik Tıp Anabilim Dalı. Denizcilik Uzmanlık Tezi, İstanbul: Deniz ve İçsular Düzenleme Genel Müdürlüğü Eğitim ve Belgelendirme Daire Başkanlığı, 2014.
25. Martin L. *Scuba Diving Explained*, 1th ed. United States, Best Publishing, 1997: 66-78.
26. Sofular HŞ. *Scuba 1 Dalgıcılığın Tarihçesi*, 1.Baskı. İstanbul, Aksu Ofset Yayıncılık, 1998: 6-7.

27. Joiner J. *The NOAA Diving Manual*, 1th ed. United States, Best Publishing, 2001: 1-2.
28. Harris RL. *Diving Safe Practices Manual*, 1th ed. United States, Department of the Interior Bureau of Reclamation, 2006: 42-5.
29. Navy US. *U.S. Navy Diving Manual*, 1th ed. United States, Direction of Commander, Naval Sea Systems Command, 2008: 43-5.
30. Pendergast DR, Lundgren CEG. The underwater environment: cardiopulmonary, thermal, and energetic demands. *The American Physiological Society* 2009, 106: 276-83.
31. PADI. *Open Water Diver Manual*. USA, Rancho Santa Margarita, 2006: 123-4.
32. Loske A. Fundamentals of scuba diving physics. *International Journal of Sports Science* 2013, 3:2: 37-45.
33. Shreeves K. Becerikli K (Çeviren). *Adventures in Diving*, 2. Baskı. United Kingdom, PADI Publishing, 2007: 250-4.
34. Cox RH. *Sport Psychology: Concepts and Applications*, 4th ed. Boston, McGraw Hill Publishing, 2012: 155.
35. Weinberg R, Gould D. *Foundations of Sport and Exercise Psychology*, 6th ed. United State, Champaign IL Publishing, 2015: 76.
36. Anshel MH. *Sport Psychology: From Theory to Practice*, 3rd ed. Needham Heights MA, Allyn & Bacon Publishing, 1997: 65.
37. Horn TS. *Advances In Sport Psychology*, 3rd ed. United State, Human Kinetics Publishing, 2008: 382-3.
38. Doğan O. *Spor Psikolojisi: Ders Kitabı*, 1. Baskı. Sivas, Cumhuriyet Üniversitesi Rektörlük Matbaası, 2004: 26.
39. Köknel Ö. *Kaygıdan Muthuluğa Kişilik*, 2. Baskı. İstanbul, Altın Kitaplar Yayınevi, 1982: 159.
40. Deren S. Angst ve Ölümlülük. *Doğu Batı Düşünce Dergisi* 1999, 6: 111-26.

41. Cüceloğlu D. *İnsan ve Davranışı: Psikolojinin Temel Kavramları*, 25. Baskı. İstanbul, Remzi Kitabevi. 2012: 277-8.
42. Çapkın N. Personelin Kaygı Düzeylerinin İş Doyumu Üzerine Etkisi: Sağlık Sektöründe Yapılan Bir Araştırma. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Dönem Projesi. Trakya: Trakya Üniversitesi, 2011.
43. Gallucci NT. *Sport Psychology: Performance Enhancement, Performance Inhibition, Individuals and Teams*, 2nd Ed. New York and London, Psychology Press, 2008: 54.
44. Inner Health Studio. Anxiety Symptoms.
<http://www.innerhealthstudio.com/anxiety-symptoms.html> 14 Ekim 2015.
45. Ersevîm İ. *Freud ve Psikanalizin Temel İlkeleri*, 2. Baskı. İstanbul, Assos Yayınları, 2005: 304-5.
46. Konter E. *Sporda Karşılaşma Psikolojisi*, 1. Baskı. Ankara, Nobel Yayın Dağıtım. 2006: 2.
47. Humara M. The relationship between anxiety and performance: A cognitive-behavioral perspective. *The Online Journal of Sport Psychology* 1999, 1:2: 1-14.
48. Tiryaki Ş. *Spor Psikolojisi: Kavramlar, Kuramlar ve Uygulama*. Ankara, Eylül Kitap ve Yayınevi, 2000: 24-6.
49. Özerkan KN. *Spor Psikolojisine Giriş: Temel Kavramlar*, 1. Baskı. Ankara, Nobel Yayın Dağıtım, 2004: 59-60.
50. Karasar N. *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, 22. Baskı. Ankara, Nobel Yayın Dağıtım, 2011: 77-86.
51. Öner N, Compte AL. *Durumluk ve Sürekli Kaygı Envanteri El Kitabı*, 1. Baskı. İstanbul, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, 1983: 2-5.
52. Büyüköztürk Ş. *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*, 11. Baskı. Ankara, Pegem Akademi, 2010: 40-8.
53. Field A. *Discovering Statistics Using SPSS*, 3th Ed. California, SAGE Publication, 2009: 132-3.

54. Can A. *SPSS ile Bilimsel Araştırma Sürecinde Nicel Veri Analizi*, 2. Baskı. Ankara, Pegem Akademi, 2014: 88-9.
55. Özerkan KN. Üniversiteli basketbolcularda yarışma öncesi kaygı düzeyi ile performans arasındaki ilişki. *Spor Bilimleri Dergisi* 2003, 11:3: 4-6.
56. Özgül F. Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Öğrencilerinde Durumluk ve Sürekli Kaygı Düzeyleri. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu. Yüksek Lisans Tezi, Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi, 2003.
57. Yücel EO. Taekwondocuların Durumluk ve Sürekli Kaygı Düzeyleri ve Müsabakalardaki Başarılarına Etkisi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, 2003.
58. Bayraktar G, Tekin M, Eroğlu H, Cicioğlu İ. Uluslararası ve milli güreş hakemlerinin kaygı düzeylerinin incelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* 2006, 8: 4.
59. Başaran MH. Sporcularda durumluk ve sürekli kaygı düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans, Konya: Selçuk Üniversitesi, 2008.
60. Civan A, Arı R, Görücü A, Özdemir M. Bireysel ve takım sporcularının müsabaka öncesi ve sonrası durumluk ve sürekli kaygı düzeylerinin karşılaştırılması. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* 2010, 7:1: 193-206.
61. Çelik G. Üst Düzeydeki Judocularda Müsabaka Öncesi Durumluk Kaygı Düzeylerinin Değerlendirilmesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi, 2010.
62. Akandere M, Bedir R. Taekwondo milli takım sporcularının durumluk kaygı düzeylerinin başarıya etkisi. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* 2011, 13:1: 119-24.

63. Özbay S. Büyükler Güreş Milli Takımında Yer Alan Sporcuların, Müsabaka Öncesi ve Sonrası Durumluk Kaygı Düzeylerinin Karşılaştırılması. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, Karaman: Karaman Oğlu Mehmet Bey Üniversitesi, 2012.
64. Terry PC, Mayer JL, Howe BL. Effectiveness of a mental training program for novice scuba divers. *Journal of Applied Sport Psychology* 2015, 10:2: 251-67.

EKLER

EK.1. ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı soyadı: Yalın AYGÜN

Doğum tarihi ve yeri: 04.10.1991 / MİLAS

İletişim bilgileri (*e-posta adresi*): yalinaygun@gmail.com

EĞİTİM BİLGİLERİ

Lisans mezunu olduğu üniversite: İnönü Üniversitesi

Lisans mezunu olduğu bölüm: Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu / Antrenörlük Blm.

Lisans mezuniyet not ortalaması: 3.56

Lisans mezuniyet tarihi: 2013

Yabancı dil bilgisi: 70.00 YDS

Ales puanı: 83.99991

İŞ TECRÜBESİNE AİT BİLGİLER

Sertifikalar

PADI Açık Su Dalıcı Eğitimci Sertifikası

TSSF/CMAS 1 Yıldız Dalış Eğitimci Sertifikası

TSSF/CMAS Rehber Dalıcı Sertifikası

TSSF/CMAS Altın Cankurtaran Sertifikası

Yüzme 3. Kademe Kıdemli Antrenör Sertifikası

İş Tecrübesi

2009-2010 Yaz sezonu Dalış Eğitimci, Diver's Delight Dalış Okulu, Fethiye

2010-2011 Yaz sezonu Dalış Eğitimci, Diver's Delight Dalış Okulu, Fethiye

2011-2012 Yaz sezonu Dalış Eğitimci, Avrupa Dalış Okulu, Fethiye

2013-2014 Yaz sezonu Dalış Eğitimci, Diver's Delight Dalış Okulu, Fethiye

2014- ... Araştırma Görevlisi, İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor A.B.D.

2015- ... Yüzme 3. Kademe Kıdemli Antrenör, İnönü Üniversitesi Spor Kulübü

EK.2. ETİK KURUL ONAYI

KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU KARAR FORMU

ARAŞTIRMANIN AÇIK ADI	Dalış Sporü Yapan Yerli Ve Yabancı Turistlerin Kaygı Düzeylerinin Bazı Değişkenlerle Değerlendirilmesi
VARSA ARAŞTIRMANIN PROTOKOL KODU	2015/71

ETİK KURUL BİLGİLERİ	ETİK KURULUN ADI	MALATYA KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU
	AÇIK ADRESİ:	İnönü Üniversitesi Merkez Kampüsü, 44280, Malatya, Türkiye
	TELEFON	+90 422 341 06 60 / 1219
	FAKS	+90 422 341 00 36
	E-POSTA	inu.dhek@inonu.edu.tr

BAŞVURU BİLGİLERİ	KOORDİNATÖR/SORUMLU ARAŞTIRMACI UNVANI/ADI/SOYADI	Yrd. Doç. Dr. Esin Güllü			
	KOORDİNATÖR/SORUMLU ARAŞTIRMACININ UZMANLIK ALANI	İnönü Üniversitesi BESYO			
	KOORDİNATÖR/SORUMLU ARAŞTIRMACININ BULUNDUĞU MERKEZ VARSA İDARİ SORUMLU UNVANI/ADI/SOYADI	MALATYA			
	DESTEKLEYİCİ				
	PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ UNVANI/ADI/SOYADI (TÜBİTAK vb. gibi kaynaklardan destek alanlar için)				
	DESTEKLEYİCİNİN YASAL TEMSİLCİSİ				
	ARAŞTIRMANIN FAZİ VE TÜRÜ	FAZ 1	☐		
		FAZ 2	☐		
		FAZ 3	☐		
		FAZ 4	☐		
Gözlemsel ilaç çalışması		☐			
Tıbbi cihaz klinik araştırması		☐			
İn vitro tıbbi tanı cihazları ile yapılan performans değerlendirme çalışmaları		☐			
İlaç dışı klinik araştırma		☐			
DİĞER İSE BELİRTİNİZ					
ARAŞTIRMAYA KATILAN MERKEZLER	TEK MERKEZ ☐	ÇOK MERKEZLİ ☐	ULUSAL ☐	ULUSLARARASI ☐	

Etik Kurul Başkanının
Unvanı/Adı/Soyadı: Prof. Dr. Rifat KARLIDAĞ
İmza:

Not: Etik kurul başkanının her sayfada imzasının olması gerekmektedir.

KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU KARAR FORMU

ARAŞTIRMANIN AÇIK ADI	Dalış Sporunu Yapan Yerli Ve Yabancı Turistlerin Kaygı Düzeylerinin Bazı Değişkenlerle Değerlendirilmesi
VARSA ARAŞTIRMANIN PROTOKOL KODU	2015/71

DEĞERLENDİRİLEN BELGELER	Belge Adı	Tarihi	Versiyon Numarası	Dili		
	ARAŞTIRMA PROTOKOLÜ			Türkçe ☐	İngilizce ☐	Diğer ☐
	BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ OLUR FORMU			Türkçe ☐	İngilizce ☐	Diğer ☐
	OLGU RAPOR FORMU			Türkçe ☐	İngilizce ☐	Diğer ☐
ARAŞTIRMA BROŞÜRÜ				Türkçe ☐	İngilizce ☐	Diğer ☐
DEĞERLENDİRİLEN DİĞER BELGELER	Belge Adı	Açıklama				
	SIGORTA	☐				
	ARAŞTIRMA BÜTÇESİ	☐				
	BİYOLOJİK MATERYEL TRANSFER FORMU	☐				
	İLAN	☐				
	YILLIK BİLDİRİM	☐				
	SONUÇ RAPORU	☐				
GÜVENLİLİK BİLDİRİMLERİ	☐					
DİĞER:	☐					
KARAR BİLGİLERİ	Karar No:2015/71	Tarih: 15.04.2015				
	Yukarıda bilgileri verilen başvuru dosyası ile ilgili belgeler araştırmanın/çalışmanın gerekçe, amaç, yaklaşım ve yöntemleri dikkate alınarak incelenmiş ve uygun bulunmuş olup araştırmanın/çalışmanın başvuru dosyasında belirtilen merkezlerde gerçekleştirilmesinde etik ve bilimsel sakınca bulunmadığına toplantıya katılan etik kurul üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar verilmiştir. İlaç ve Biyolojik Ürünlerin Klinik Araştırmaları Hakkında Yönetmelik kapsamında yer alan araştırmalar/çalışmalar için Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu'ndan izin alınması gerekmektedir.					

KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU

ETİK KURULUN ÇALIŞMA ESASI	İlaç ve Biyolojik Ürünlerin Klinik Araştırmaları Hakkında Yönetmelik, İyi Klinik Uygulamaları Kılavuzu
BAŞKANIN UNVANI / ADI / SOYADI:	Prof. Dr. Rifat KARLIDAĞ

Unvanı/Adı/Soyadı	Uzmanlık Alanı	Kurumu	Cinsiyet		Araştırma ile ilişki		Katılım *		İmza
Prof. Dr. Rifat KARLIDAĞ	Psikiyatri	İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☒	K ☐	E ☐	H ☒	E ☒	H ☐	
Prof. Dr. Metin GENÇ	Halk Sağlığı	İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☒	K ☐	E ☐	H ☒	E ☒	H ☐	
Prof. Dr. Saim YOĞLU	Biyoistatistik	İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☒	K ☐	E ☐	H ☒	E ☒	H ☐	
Prof. Dr. Türkan TOĞAL	Anesteziyoloji ve Rea.	İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☐	K ☒	E ☐	H ☒	E ☒	H ☐	
Prof. Dr. İbrahim ŞAHİN	İç Hastalıkları	İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☒	K ☐	E ☐	H ☒	E ☒	H ☐	
Prof. Dr. Sedat YILDIZ	Fizyoloji	İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☒	K ☐	E ☐	H ☒	E ☒	H ☐	
Doç. Dr. Seda TAŞDEMİR	Tıbbi Farmakoloji	İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☐	K ☒	E ☐	H ☒	E ☒	H ☐	
Doç. Dr. Derya DOĞAN	Çocuk Sağlığı ve Hast.	İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☐	K ☒	E ☐	H ☒	E ☒	H ☐	
Doç. Dr. Özden KAMIŞLI	Nöroloji	İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☐	K ☒	E ☐	H ☐	E ☐	H ☐	

Etik Kurul Başkanının
Unvanı/Adı/Soyadı: Prof. Dr. Rifat KARLIDAĞ
İmza:

Not: Etik kurul başkanının her sayfada imzasının olması gerekmektedir.

KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU KARAR FORMU

ARAŞTIRMANIN AÇIK ADI	Dalış Sporü Yapan Yerli Ve Yabancı Turistlerin Kaygı Düzeylerinin Bazı Değişkenlerle Değerlendirilmesi
VARSA ARAŞTIRMANIN PROTOKOL KODU	2015/71

Doç. Dr. Hakan HARPUTLUOĞLU	Onkoloji	Inönü Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☒	K ☐	E ☐	H ☒	E ☒	H ☐	
Yrd. Doç. Dr. Mehmet KARATAŞ	Tıp Tarihi ve Etik	Inönü Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☒	K ☐	E ☐	H ☐	E ☐	H ☐	
Dr. Mahmut Barkın AKGÜL	Tıp Doktoru	Halk Sağlığı Müdürlüğü	E ☒	K ☐	E ☐	H ☒	E ☒	H ☐	
Metin TAY	Eczacı	Serbest Eczacı	E ☒	K ☐	E ☐	H ☐	E ☐	H ☐	Katılmadı
Zafer ERGÜZEL	Hukuk	Inönü Üniversitesi	E ☒	K ☐	E ☐	H ☐	E ☐	H ☐	Katılmadı
Hasan KONAN	Sivil Üye	MSD Ltd. Şti.	E ☒	K ☐	E ☐	H ☒	E ☒	H ☐	

*:Toplantıda Bulunma

Etik Kurul Başkanının
Unvanı/Adı/Soyadı: Prof. Dr. Rifat KARLIDAĞ
İmza:

Not: Etik kurul başkanının her sayfada imzasının olması gerekmektedir.

EK.3. İZİNLER

T.C.

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ

Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına

50235129-25-1399-2795 sayılı uygulama izni yazınız tarafımda incelenmiş olup, ilgili araştırmacı Yalın AYGÜN' ün tez çalışması kapsamında verilerini şirketim aracılığıyla belirtilen tarihlerde toplamasında herhangi bir sakınca bulunmamaktadır.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Adres: Diver's Delight Dalış Merkezi/Teknesi
Liman, Kordon Boyu, Muğla/Fethiye

İsmail Aytekin AKÇAKOCA
Şirket Sahibi
15.06.2015

EK.4. KİŞİSEL BİLGİ FORMU

YÖNLENDİRMELER

Değerli Gönüllü,

Katılmış olduğunuz araştırma yüksek lisans tezi kapsamında yürütülmektedir. Araştırmada dalış öncesi duygu durumunuzu ve günlük yaşantınızdaki genel duygu durumunuzu belirlemeye yarayan verilerin toplanması için, bir ölçek ve hazırlanan bir anket kullanılmıştır. Böylece, akademik boyutta duygusal durumunuz üzerinde inceleme yapılabilecektir.

Katkılarınız için teşekkürler.

Cinsiyet: ☐ Erkek ☐ Kadın
Yaş:
Boy:
Kilo:
Eğitim Seviyesi: ☐ İlkokul ☐ Ortaokul ☐ Lise ☐ Üniversite ☐ Lisans üstü
Aylık Gelir (Dolar Bazında): ☐ 500\$' dan az ☐ 500 - 1000\$ ☐ 1001 - 3000\$ ☐ 3001 - 5000\$ ☐ 5001 - 7000\$ ☐ 7001 - 9000\$ ☐ 9001\$ ve yukarısı
Medeni Durumunuz: ☐ Bekar ☐ Evli
Çocuk Sayısı: ☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ve üzeri
Herhangi bir sporla uğraşıyor musunuz? ☐ Hayır ☐ Evet
Daha önce scuba dalışı ile alakalı herhangi bir okuma (dergi, kitap, makale gibi) yaptınız mı? ☐ Evet ☐ Hayır
Daha önce su altı ortamıyla alakalı herhangi bir belgesel izlediniz mi? ☐ Evet ☐ Hayır
Ailenizde veya arkadaşlarınız arasında sertifikalı dalıcı var mı? ☐ Evet ☐ Hayır
Daha önce herhangi bir ekstrem spor yaptınız mı? ☐ Evet ☐ Hayır

EK.5. DURUMLUK KAYGI ÖLÇEĞİ

YÖNLENDİRMELER

Aşağıdaki tabloda, sizin kendinize ait duygularınızı anlatmada kullanabileceğiniz bir takım ifadeler verilmiştir. Lütfen her bir ifadeyi dikkatlice okuyunuz ve sizin **şu anda** nasıl hissettiğinizi belirten en uygun seçeneği işaretleyiniz.

ŞU ANDAKİ DUYGULARINIZIN İFADELERİ		HİÇ	BİRAZ	ÇOK	TAMAMIYLA
1.	Şu anda sakinim.	(1)	(2)	(3)	(4)
2.	Kendimi emniyette hissediyorum.	(1)	(2)	(3)	(4)
3.	Su anda sınırlarım gergin.	(1)	(2)	(3)	(4)
4.	Pişmanlık duygusu içindeyim.	(1)	(2)	(3)	(4)
5.	Şu anda huzur içindeyim.	(1)	(2)	(3)	(4)
6.	Şu anda hiç keyfim yok.	(1)	(2)	(3)	(4)
7.	Başıma geleceklerden endişe ediyorum.	(1)	(2)	(3)	(4)
8.	Kendimi dinlenmiş hissediyorum.	(1)	(2)	(3)	(4)
9.	Şu anda kaygılıyım.	(1)	(2)	(3)	(4)
10.	Kendimi rahat hissediyorum.	(1)	(2)	(3)	(4)
11.	Kendime güvenim var.	(1)	(2)	(3)	(4)
12.	Şu anda asabım bozuk.	(1)	(2)	(3)	(4)
13.	Çok sinirliyim.	(1)	(2)	(3)	(4)
14.	Sınırlarımın çok gergin olduğunu hissediyorum.	(1)	(2)	(3)	(4)
15.	Kendimi rahatlamış hissediyorum.	(1)	(2)	(3)	(4)
16.	Şu anda halimden memnunum.	(1)	(2)	(3)	(4)
17.	Şu anda endişeliyim.	(1)	(2)	(3)	(4)
18.	Heyecandan kendimi şaşkına dönmüş hissediyorum.	(1)	(2)	(3)	(4)
19.	Şu anda sevinçliyim.	(1)	(2)	(3)	(4)
20.	Şu anda keyfim yerinde.	(1)	(2)	(3)	(4)

EK.6. SÜREKLİ KAYGI ÖLÇEĞİ

YÖNLENDİRMELER

Aşağıdaki tabloda, sizin kendinize ait duygularınızı anlatmada kullanabileceğiniz bir takım ifadeler verilmiştir. Lütfen her bir ifadeyi dikkatlice okuyunuz ve sizin **genel olarak** günlük yaşantınızda nasıl hissettiğinizi belirten en uygun seçeneği işaretleyiniz.

GENEL OLARAK DUYGULARINIZIN İFADELERİ		HEMEN HEMEN HIÇBİR ZAMAN	BAZEN	ÇOK ZAMAN	HEMEN HER ZAMAN
21.	Genellikle keyfim yerindedir.	(1)	(2)	(3)	(4)
22.	Genellikle çabuk yorulurum.	(1)	(2)	(3)	(4)
23.	Genellikle kolay ağlarım.	(1)	(2)	(3)	(4)
24.	Başkaları kadar mutlu olmak isterim.	(1)	(2)	(3)	(4)
25.	Çabuk karar veremediğim için fırsatları kaçıyorum.	(1)	(2)	(3)	(4)
26.	Kendimi Dinlenmiş Hissediyorum.	(1)	(2)	(3)	(4)
27.	Genellikle sakin, kendine hakim ve soğukkanlıyım.	(1)	(2)	(3)	(4)
28.	Güçlüklerin yenemeyeceğim kadar biriktiğini hissedirim.	(1)	(2)	(3)	(4)
29.	Önemsiz şeyler hakkında endişelenirim.	(1)	(2)	(3)	(4)
30.	Genellikle mutluyum.	(1)	(2)	(3)	(4)
31.	Her şeyi ciddiye alır ve endişelenirim.	(1)	(2)	(3)	(4)
32.	Genellikle kendime güvenim yoktur.	(1)	(2)	(3)	(4)
33.	Genellikle kendimi emniyette hissedirim.	(1)	(2)	(3)	(4)
34.	Sıkıntılı ve güç durumlarla karşılaşmaktan kaçınırım.	(1)	(2)	(3)	(4)
35.	Genellikle kendimi hüzünlü hissedirim.	(1)	(2)	(3)	(4)
36.	Genellikle hayatımdan memnunum.	(1)	(2)	(3)	(4)
37.	Olur olmaz düşünceler beni rahatsız eder.	(1)	(2)	(3)	(4)
38.	Hayal kırıklıklarımı öylesine ciddiye alırım ki hiç unutamam.	(1)	(2)	(3)	(4)
39.	Aklı başında ve kararlı bir insanım.	(1)	(2)	(3)	(4)
40.	Son zamanlarda kafama takılan konular beni tedirgin ediyor.	(1)	(2)	(3)	(4)

EK.7. PERSONAL INFORMATION FORM

DIRECTIONS

Dear Volunteer,

The research you've participated has been conducting within master's thesis. In this research an inventory was used and a demographic survey was prepared in order to collect datas indicating your pre-dive feelings and your daily life general feelings. Thus, your emotional conditions are going to be determined and examined with the aim of academic research.

Thank you for your contributions.

Gender: ☐ Male ☐ Female
Age:
Height:
Weight:
Education Level: ☐ Primary School ☐ Secondary School ☐ High School ☐ College Graduate ☐ Post Graduate
Monthly Income (U.S. Dollars): ☐ Less than 500\$ ☐ 500 - 1000\$ ☐ 1001 - 3000\$ ☐ 3001 - 5000\$ ☐ 5001 - 7000\$ ☐ 7001 - 9000\$ ☐ 9001\$ and above
Marital Status: ☐ Single ☐ Married
Children you have: ☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 and above
What sport do you go in for? ☐ I don't go in for any sports ☐ I go in for.....
Have you ever read any paper relevant to scuba diving before? ☐ Yes ☐ No
Have you ever watched any documentary relevant to underwater environment before? ☐ Yes ☐ No
Do you have any friend or family member who is certified scuba diver? ☐ Yes ☐ No
Have you ever experienced any extreme sport before? ☐ Yes ☐ No

EK.8. THE STATE ANXIETY INVENTORY

DIRECTIONS

A number of statements which people have used to describe themselves are given below. Read each statements and then circle the appropriate number to the right of the statement to indicate how you feel **right now, at this moment**. It is essential that you give the answer which seems to describe your present feelings best.

THE STATEMENTS OF YOUR PRESENT FEELINGS		NOT AT ALL	SOMEWHAT	MODERATELY SO	VERY MUCH SO
1.	I feel calm.	(1)	(2)	(3)	(4)
2.	I feel secure.	(1)	(2)	(3)	(4)
3.	I am tense.	(1)	(2)	(3)	(4)
4.	I feel strained.	(1)	(2)	(3)	(4)
5.	I feel at ease.	(1)	(2)	(3)	(4)
6.	I feel upset.	(1)	(2)	(3)	(4)
7.	I am presently worrying over possible misfortunes.	(1)	(2)	(3)	(4)
8.	I feel satisfied.	(1)	(2)	(3)	(4)
9.	I feel frightened.	(1)	(2)	(3)	(4)
10.	I feel comfortable.	(1)	(2)	(3)	(4)
11.	I feel self-confident.	(1)	(2)	(3)	(4)
12.	I feel nervous.	(1)	(2)	(3)	(4)
13.	I am jittery.	(1)	(2)	(3)	(4)
14.	I feel indecisive.	(1)	(2)	(3)	(4)
15.	I am relaxed.	(1)	(2)	(3)	(4)
16.	I feel content.	(1)	(2)	(3)	(4)
17.	I am worried.	(1)	(2)	(3)	(4)
18.	I feel confused.	(1)	(2)	(3)	(4)
19.	I feel steady.	(1)	(2)	(3)	(4)
20.	I feel pleasant.	(1)	(2)	(3)	(4)

EK.9. THE TRAIT ANXIETY INVENTORY

DIRECTIONS

A number of statements which people have used to describe themselves are given below. Read each statements and then circle the appropriate number to the right of the statement to indicate how you **generally** feel. It is essential that you give the answer which seems to describe how you generally feel.

THE STATEMENTS OF YOUR GENERAL FEELINGS		ALMOST NEVER	SOMETIMES	OFTEN	ALMOST ALWAYS
21.	I feel pleasant.	(1)	(2)	(3)	(4)
22.	I feel nervous and restless	(1)	(2)	(3)	(4)
23.	I feel satisfied with myself.	(1)	(2)	(3)	(4)
24.	I wish i could be as happy as others seem to be.	(1)	(2)	(3)	(4)
25.	I feel like failure.	(1)	(2)	(3)	(4)
26.	I feel rested.	(1)	(2)	(3)	(4)
27.	I am "calm, cool and collected."	(1)	(2)	(3)	(4)
28.	I feel that difficulties are piling up so that i can not overcome them.	(1)	(2)	(3)	(4)
29.	I worry too much over something that really doesn't matter.	(1)	(2)	(3)	(4)
30.	I am happy.	(1)	(2)	(3)	(4)
31.	I have disturbing thoughts.	(1)	(2)	(3)	(4)
32.	I lack self-confidence.	(1)	(2)	(3)	(4)
33.	I feel secure.	(1)	(2)	(3)	(4)
34.	I make decisions easily.	(1)	(2)	(3)	(4)
35.	I feel inadequate.	(1)	(2)	(3)	(4)
36.	I am content.	(1)	(2)	(3)	(4)
37.	Some unimportant thought runs through my mind and bothers me.	(1)	(2)	(3)	(4)
38.	I take disappointments so keenly that i can't put them out of my mind.	(1)	(2)	(3)	(4)
39.	I am a steady person.	(1)	(2)	(3)	(4)
40.	I get in a state of tension or turmoil as i think over my recent concerns and interests.	(1)	(2)	(3)	(4)